

17/EL

WP26o rev.01

Ομάδα εργασίας του άρθρου 29

Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη διαφάνεια βάσει του κανονισμού 2016/679

Εκδόθηκαν στις 29 Νοεμβρίου 2017

Όπως τελικώς αναθεωρήθηκαν και εκδόθηκαν στις 11 Απριλίου 2018

Η ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΝΑΝΤΙ

ΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

που συστάθηκε με την οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995,

έχοντας υπόψη τα άρθρα 29 και 30 της εν λόγω οδηγίας,

έχοντας υπόψη τον εσωτερικό κανονισμό της,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΙΣ ΠΑΡΟΥΣΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ:

Η παρούσα ομάδα εργασίας συστάθηκε βάσει του άρθρου 29 της οδηγίας 95/46/ΕΚ. Συνιστά ανεξάρτητο ευρωπαϊκό συμβουλευτικό όργανο για την προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής. Τα καθήκοντά της περιγράφονται στο άρθρο 30 της οδηγίας 95/46/ΕΚ και στο άρθρο 15 της οδηγίας 2002/58/ΕΚ.

Γραμματειακή υποστήριξη παρέχεται από τη Διεύθυνση C (Θεμελιώδη δικαιώματα και ιθαγένεια της Ένωσης) της Γενικής Διεύθυνσης Δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Β-1049 Βρυξέλλες, Βέλγιο, γραφείο αριθ. ΜΟ-59 02/013.

Ιστότοπος: http://ec.europa.eu/newsroom/article29/news.cfm?item_type=1358&tpra_id=6936

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή	4
Η έννοια της διαφάνειας	7
Στοιχεία της διαφάνειας δυνάμει του ΓΚΠΔ	7
«Συνοπτικές, διαφανείς, κατανοητές και εύκολα προσβάσιμες»	8
«Σαφής και απλή διατύπωση»	10
Παροχή πληροφοριών σε παιδιά και άλλες ευάλωτες ομάδες	12
«Γραπτώς ή με άλλα μέσα»	14
«...οι πληροφορίες μπορούν να δίνονται προφορικά»	15
«Δωρεάν»	16
Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στο υποκείμενο των δεδομένων – Άρθρα 13 και 14 17	
Περιεχόμενο	17
«Κατάλληλα μέτρα»	17
Χρόνος παροχής πληροφοριών	18
Αλλαγές στις πληροφορίες του άρθρου 13 και του άρθρου 14	21
Χρόνος κοινοποίησης αλλαγών στις πληροφορίες των άρθρων 13 και 14	22
Τρόποι - μορφότυπος παροχής πληροφοριών	23
Προσέγγιση πολλαπλών επιπέδων σε ένα ψηφιακό περιβάλλον και δηλώσεις πολλαπλών επιπέδων σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής	24
Προσέγγιση πολλαπλών επιπέδων σε μη ψηφιακό περιβάλλον	25
Δηλώσεις «push» και «pull»	26
Άλλα είδη «κατάλληλων μέτρων»	27
Πληροφορίες σχετικά με την κατάρτιση προφίλ και την αυτοματοποιημένη λήψη αποφάσεων	28
Λοιπά ζητήματα – κίνδυνοι, κανόνες και εγγυήσεις	29
Πληροφορίες σχετικά με την περαιτέρω επεξεργασία	30
Εργαλεία απεικόνισης	32
Εικονίδια	32
Μηχανισμοί πιστοποίησης, σφραγίδες και σήματα	34
Άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων	34
Εξαιρέσεις από την υποχρέωση παροχής συνδρομής	35

<i>Εξαιρέσεις από το άρθρο 13</i>	35
<i>Εξαιρέσεις από το άρθρο 14</i>	36
<i>Αποδεικνύεται αδύνατη, θα συνεπαγόταν δυσανάλογη προσπάθεια και είναι πιθανόν να βλάψει σε μεγάλο βαθμό την επίτευξη των σκοπών</i>	37
<i>«Αποδεικνύεται αδύνατη»</i>	37
<i>Αδυναμία παροχής της πηγής των δεδομένων</i>	38
<i>«Δυσανάλογη προσπάθεια»</i>	38
<i>Να βλάψει σε μεγάλο βαθμό την επίτευξη των σκοπών</i>	41
<i>Η απόκτηση ή η κοινολόγηση προβλέπεται ρητώς από το δίκαιο</i>	42
<i>Εμπιστευτικότητα δυνάμει υποχρέωσης τήρησης του απορρήτου</i>	43
Περιορισμοί των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων	44
Διαφάνεια και παραβιάσεις δεδομένων	45
Παράρτημα	46

Εισαγωγή

1. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν πρακτική καθοδήγηση και ερμηνευτική βοήθεια από την ομάδα εργασίας του άρθρου 29 (WP29) σχετικά με τη νέα υποχρέωση διαφάνειας που αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων¹ («ΓΚΠΔ»). Η διαφάνεια αποτελεί μια βασική υποχρέωση σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ, η οποία εφαρμόζεται σε τρεις βασικούς τομείς: 1) στην παροχή ενημέρωσης στα υποκείμενα των δεδομένων σχετικά με τη δίκαιη επεξεργασία· 2) στον τρόπο με τον οποίο οι υπεύθυνοι επεξεργασίας επικοινωνούν με τα υποκείμενα των δεδομένων όσον αφορά τα δικαιώματά τους σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ· και 3) στον τρόπο με τον οποίο οι υπεύθυνοι επεξεργασίας διευκολύνουν την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων². Στον βαθμό που απαιτείται συμμόρφωση με την αρχή της διαφάνειας όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2016/680³, οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ισχύουν επίσης για ερμηνεία της εν λόγω αρχής⁴. Σκοπός των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών, όπως όλων των κατευθυντήριων γραμμών της WP29, είναι να είναι γενικής εφαρμογής και συναφείς για τους υπευθύνους επεξεργασίας ανεξάρτητα από τις τομεακές, κλαδικές ή κανονιστικές προδιαγραφές που αφορούν τον εκάστοτε υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων. Για αυτό τον λόγο, οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν μπορούν να καλύπτουν λεπτομέρειες και πολλές παραμέτρους οι οποίες ενδέχεται να προκύψουν στο πλαίσιο των υποχρεώσεων διαφάνειας σε έναν συγκεκριμένο τομέα, κλάδο ή σε ένα πεδίο που υπόκειται σε ρυθμίσεις. Ωστόσο, σκοπός των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών είναι να βοηθήσουν τους υπευθύνους επεξεργασίας να κατανοήσουν, σε μεγάλο βαθμό, τον

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ.

² Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ορίζουν γενικές αρχές όσον αφορά την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων αντί να εξετάζουν συγκεκριμένες ρυθμίσεις για καθένα από τα δικαιώματά τους σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ.

³ Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου

⁴ Παρότι η διαφάνεια δεν είναι μία από τις αρχές που αφορούν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ορίζονται στο άρθρο 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680, στην αιτιολογική σκέψη 26 αναφέρεται ότι κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να είναι «σύμφωνα, θεμιτή και διαφανής» σε σχέση με τα φυσικά πρόσωπα τα οποία αφορά.

τρόπο ερμηνείας της WP29 όσον αφορά το τι συνεπάγονται στην πράξη οι υποχρεώσεις διαφάνειας και να υποδείξουν την προσέγγιση που θα πρέπει να ακολουθούν, κατά την άποψη της WP29, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας ώστε να εξασφαλίζουν διαφάνεια, ενσωματώνοντας παράλληλα τη νομιμότητα και τη λογοδοσία στα μέτρα διαφάνειας που λαμβάνουν.

2. Η διαφάνεια είναι ένα από μακρού χρόνου καθιερωμένο χαρακτηριστικό του δικαίου της ΕΕ⁵. Αφορά τη δημιουργία εμπιστοσύνης στις διαδικασίες που επηρεάζουν τον πολίτη μέσω της παροχής σε αυτόν της δυνατότητας να κατανοεί και, εάν είναι απαραίτητο, να αμφισβητεί αυτές τις διαδικασίες. Αποτελεί επίσης μια έκφραση της αρχής της νομιμότητας όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δυνάμει του ΓΚΠΔ [άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο α)⁶], πέραν της απαίτησης τα δεδομένα να υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία, η διαφάνεια περιλαμβάνεται πλέον ως θεμελιώδης πτυχή αυτών των αρχών⁷. Η διαφάνεια συνδέεται εγγενώς με τη νομιμότητα και τη νέα αρχή της λογοδοσίας δυνάμει του ΓΚΠΔ. Από το άρθρο 5 παράγραφος 2 προκύπτει επίσης ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει να είναι πάντα σε θέση να αποδεικνύει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία με διαφάνεια όσον αφορά το υποκείμενο των δεδομένων.⁸ Σε σύνδεση με αυτό, η αρχή της λογοδοσίας απαιτεί να υπάρχει διαφάνεια στις πράξεις επεξεργασίας ώστε οι υπεύθυνοι επεξεργασίας να είναι σε θέση να αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις τους δυνάμει του ΓΚΠΔ⁹.
3. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 171 του ΓΚΠΔ, όταν η επεξεργασία βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη πριν από την 25η Μαΐου 2018, ένας υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι η επεξεργασία συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις διαφάνειας του εν λόγω κανονισμού από την 25η Μαΐου 2018 (μαζί με όλες τις υπόλοιπες υποχρεώσεις δυνάμει του ΓΚΠΔ). Αυτό σημαίνει ότι, πριν από την 25η Μαΐου 2018, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας θα πρέπει να επανεξετάσουν όλες τις πληροφορίες που παρέχονται στα υποκείμενα των

⁵ Το άρθρο 1 της ΣΕΕ αναφέρει ότι οι αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται «όσο το δυνατόν πιο ανοικτά και όσο το δυνατόν εγγύτερα στους πολίτες». Το άρθρο 11 παράγραφος 2 αναφέρει ότι «Τα θεσμικά όργανα διατηρούν ανοικτό, διαφανή και τακτικό διάλογο με τις αντιπροσωπευτικές ενώσεις και την κοινωνία των πολιτών» και το άρθρο 15 της ΣΛΕΕ αναφέρεται, μεταξύ άλλων, στο γεγονός ότι οι πολίτες της Ένωσης έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, καθώς και στις απαιτήσεις στις οποίες υπόκεινται αυτά τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί της Ένωσης ώστε να εξασφαλίζουν τη διαφάνεια των εργασιών τους.

⁶ «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα».

⁷ Στην οδηγία 95/46/ΕΚ, γίνεται αναφορά στη διαφάνεια στην αιτιολογική σκέψη 38 μόνο ως απαίτηση ώστε η επεξεργασία δεδομένων να είναι σύννομη, αλλά δεν γίνεται ρητή αναφορά σε αυτήν στο αντίστοιχο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο α).

⁸ Το άρθρο 5 παράγραφος 2 του ΓΚΠΔ υποχρεώνει έναν υπεύθυνο επεξεργασίας να αποδεικνύει τη διαφάνεια (μαζί με τις πέντε άλλες αρχές που αφορούν την επεξεργασία δεδομένων και ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1) σύμφωνα με την αρχή της λογοδοσίας.

⁹ Η υποχρέωση των υπευθύνων επεξεργασίας να εφαρμόζουν τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίζουν και να μπορούν να αποδεικνύουν ότι η επεξεργασία διενεργείται σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ ορίζεται στο άρθρο 24 παράγραφος 1.

δεδομένων σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τους (για παράδειγμα, σε δηλώσεις σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής κ.λπ.) ώστε να διασφαλίσουν ότι πληρούν τις απαιτήσεις όσον αφορά τη διαφάνεια που εξετάζονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές. Όταν γίνονται αλλαγές ή προσθήκες σε αυτές τις πληροφορίες, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας θα πρέπει να καθιστούν σαφές στα υποκείμενα των δεδομένων ότι αυτές οι αλλαγές έχουν πραγματοποιηθεί με στόχο τη συμμόρφωση με τον ΓΚΠΔ. Η WP29 συνιστά να εφιστάται κατά τρόπο ενεργό η προσοχή των υποκειμένων των δεδομένων σε αυτές τις αλλαγές ή προσθήκες και, κατ' ελάχιστον, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας να καθιστούν αυτές τις πληροφορίες δημόσια διαθέσιμες (π.χ., στον ιστότοπό τους). Ωστόσο, εάν οι αλλαγές ή προσθήκες είναι ουσιώδεις, τότε, σύμφωνα με τις παραγράφους 29 έως 32 κατωτέρω, θα πρέπει να εφιστάται κατά τρόπο ενεργό η προσοχή του υποκειμένου των δεδομένων σε αυτές τις αλλαγές.

4. Η διαφάνεια, όταν εξασφαλίζεται από τους υπευθύνους επεξεργασίας, παρέχει στα υποκείμενα των δεδομένων τη δυνατότητα να ζητούν από τους υπευθύνους επεξεργασίας και τους εκτελούντες την επεξεργασία να λογοδοτούν, καθώς και να ασκούν έλεγχο επί των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τους, παρέχοντας ή αποσύροντας, για παράδειγμα, τη συγκατάθεση εν επιγνώσει και ασκώντας τα δικαιώματά τους ως υποκείμενα των δεδομένων¹⁰. Η έννοια της διαφάνειας στον ΓΚΠΔ θέτει στο επίκεντρο τον χρήστη και δεν είναι νομικίστικη, ενώ πραγματώνεται μέσω ειδικών πρακτικών απαιτήσεων για τους υπευθύνους επεξεργασίας και τους εκτελούντες την επεξεργασία που προβλέπονται σε διάφορα άρθρα. Οι πρακτικές απαιτήσεις (ενημέρωσης) περιγράφονται στα άρθρα 12 έως 14 του ΓΚΠΔ. Ωστόσο, η ποιότητα, η προσβασιμότητα και η σαφήνεια κατανόησης των πληροφοριών είναι εξίσου σημαντικές με το πραγματικό περιεχόμενο των πληροφοριών για τη διαφάνεια που πρέπει να παρέχονται στα υποκείμενα των δεδομένων.
5. Οι απαιτήσεις διαφάνειας που προβλέπονται στον ΓΚΠΔ ισχύουν ανεξάρτητα από τη νομική βάση για την επεξεργασία και καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της επεξεργασίας. Αυτό είναι σαφές στο άρθρο 12, το οποίο προβλέπει ότι η διαφάνεια εφαρμόζεται στα ακόλουθα στάδια του κύκλου ζωής της επεξεργασίας δεδομένων:
 - πριν ή κατά την έναρξη του κύκλου ζωής της επεξεργασίας δεδομένων, δηλ., όταν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συλλέγονται είτε από το υποκείμενο των δεδομένων είτε εξασφαλίζονται με διαφορετικό τρόπο·
 - καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου επεξεργασίας, δηλ., κατά την επικοινωνία με τα υποκείμενα των δεδομένων σχετικά με τα δικαιώματά τους και

¹⁰Βλ., για παράδειγμα, τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Cruz Villalon (9 Ιουλίου 2015) στην υπόθεση Bara (υπόθεση C-201/14) στη σκέψη 74: «η εν λόγω απαίτηση ενημερώσεως των προσώπων τα οποία αφορά η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα έχει ακόμα μεγαλύτερη σημασία καθώς από αυτήν εξαρτάται η άσκηση από τα πρόσωπα αυτά του δικαιώματός τους να έχουν πρόσβαση στα υπό επεξεργασία δεδομένα, το οποίο μνημονεύεται στο άρθρο 12 της οδηγίας 95/46, και του δικαιώματός τους να αντισταθούν στην επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων, το οποίο προβλέπει το άρθρο 14 της ίδιας οδηγίας».

- σε συγκεκριμένα σημεία ενόσω η επεξεργασία βρίσκεται σε εξέλιξη, για παράδειγμα, όταν προκύπτει παραβίαση των δεδομένων ή σε περίπτωση ουσιαστικών αλλαγών στην επεξεργασία.

Η έννοια της διαφάνειας

6. Η έννοια της διαφάνειας δεν ορίζεται στον ΓΚΠΔ. Η αιτιολογική σκέψη 39 του ΓΚΠΔ παρέχει πληροφορίες σχετικά με την έννοια και το αποτέλεσμα της αρχής της διαφάνειας στο πλαίσιο της επεξεργασίας δεδομένων:

«Θα πρέπει να είναι σαφές για τα φυσικά πρόσωπα ότι δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν συλλέγονται, χρησιμοποιούνται, λαμβάνονται υπόψη ή υποβάλλονται κατ' άλλο τρόπο σε επεξεργασία, καθώς και σε ποιο βαθμό τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται ή θα υποβληθούν σε επεξεργασία. Η αρχή αυτή απαιτεί κάθε πληροφορία και ανακοίνωση σχετικά με την επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα να είναι εύκολα προσβάσιμη και κατανοητή και να χρησιμοποιεί σαφή και απλή γλώσσα. Αυτή η αρχή αφορά ιδίως την ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων σχετικά με την ταυτότητα του υπεύθυνου της επεξεργασίας και τους σκοπούς της επεξεργασίας και την περαιτέρω ενημέρωση ώστε να διασφαλιστεί δίκαιη και διαφανής επεξεργασία σε σχέση με τα εν λόγω φυσικά πρόσωπα και το δικαίωμά τους να λαμβάνουν επιβεβαίωση και να επιτυγχάνουν ανακοίνωση των σχετικών με αυτά δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υπόκεινται σε επεξεργασία...»

Στοιχεία της διαφάνειας δυνάμει του ΓΚΠΔ

7. Τα βασικά άρθρα του ΓΚΠΔ που αφορούν τη διαφάνεια, όπως ισχύουν για τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων, περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο III (Δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων). Το άρθρο 12 ορίζει τους γενικούς κανόνες που ισχύουν για: την παροχή πληροφοριών στα υποκείμενα των δεδομένων (άρθρα 13 και 14)· τις επικοινωνίες με τα υποκείμενα των δεδομένων σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων τους (άρθρα 15 έως 22)· και τις επικοινωνίες όσον αφορά παραβιάσεις δεδομένων (άρθρο 34). Πιο συγκεκριμένα, το άρθρο 12 απαιτεί οι εν λόγω πληροφορίες ή επικοινωνία να συμμορφώνονται με τους ακόλουθους κανόνες:

- πρέπει να είναι συνοπτικές, διαφανείς, κατανοητές και εύκολα προσβάσιμες (άρθρο 12 παράγραφος 1)·
- πρέπει να χρησιμοποιείται απλή και σαφής διατύπωση (άρθρο 12 παράγραφος 1)·
- η απαίτηση για σαφή και απλή διατύπωση είναι ιδιαίτερης σημασίας κατά την παροχή πληροφοριών σε παιδιά (άρθρο 12 παράγραφος 1)·
- οι πληροφορίες πρέπει να παρέχονται γραπτώς «ή με άλλα μέσα, μεταξύ άλλων, εφόσον ενδείκνυται, ηλεκτρονικώς» (άρθρο 12 παράγραφος 1)·
- όταν ζητείται από το υποκείμενο των δεδομένων, οι πληροφορίες μπορούν να δίνονται προφορικά (άρθρο 12 παράγραφος 1)· και

- εν γένει, πρέπει να παρέχονται δωρεάν (άρθρο 12 παράγραφος 5).

«Συνοπτικές, διαφανείς, κατανοητές και εύκολα προσβάσιμες»

8. Η απαίτηση ότι η παροχή πληροφοριών στα υποκείμενα των δεδομένων και η επικοινωνία με αυτά γίνονται με «συνοπτικό και διαφανή» τρόπο σημαίνει ότι οι υπεύθυνοι επεξεργασίας θα πρέπει να παρουσιάζουν τις πληροφορίες/να επικοινωνούν αποτελεσματικά και συνοπτικά ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κούρασης λόγω της παροχής πληροφοριών. Αυτές οι πληροφορίες θα πρέπει να διαφοροποιούνται με σαφήνεια από άλλες σχετικές πληροφορίες που δεν αφορούν την προστασία της ιδιωτικής ζωής, όπως συμβατικές διατάξεις ή γενικοί όροι χρήσης. Σε ένα διαδικτυακό περιβάλλον, η χρήση μιας δήλωσης πολλαπλών επιπέδων σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής θα παράσχει σε ένα υποκείμενο δεδομένων τη δυνατότητα να πλοηγηθεί σε ένα συγκεκριμένο τμήμα της δήλωσης το οποίο θέλουν να προσπελάσουν αμέσως αντί να πρέπει να πραγματοποιεί κύλιση σε κείμενα μεγάλης έκτασης αναζητώντας συγκεκριμένα θέματα.
9. Η απαίτηση οι πληροφορίες να είναι «κατανοητές» σημαίνει ότι θα πρέπει να κατανοούνται από έναν μέσο αριθμό του κοινού στο οποίο απευθύνονται. Η κατανόηση συνδέεται στενά με την απαίτηση για χρήση σαφούς και απλής διατύπωσης. Ένας υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων που πρέπει να λογοδοτεί θα διαθέτει γνώσεις σχετικά με τα άτομα για τα οποία συλλέγει πληροφορίες και μπορεί να χρησιμοποιεί αυτές τις γνώσεις για να προσδιορίζει τι θα καταλάβει πιθανώς το κοινό. Για παράδειγμα, ένας υπεύθυνος επεξεργασίας που συλλέγει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα επαγγελματιών που εργάζονται μπορεί να υποθέσει ότι το κοινό του έχει υψηλότερο επίπεδο κατανόησης σε σχέση με έναν υπεύθυνο επεξεργασίας που λαμβάνει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα παιδιών. Εάν οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεν είναι βέβαιοι σχετικά με το επίπεδο κατανόησης και διαφάνειας των πληροφοριών και αποτελεσματικότητας των διεπαφών χρήστη/δηλώσεων/πολιτικών κ.λπ. μπορούν να το ελέγχουν, για παράδειγμα, μέσω μηχανισμών όπως ομάδες χρηστών, έλεγχο της αναγνωσιμότητας και διάλογο με ομάδες του κλάδου, ομάδες προστασίας των καταναλωτών και ρυθμιστικούς φορείς, κατά περίπτωση, μεταξύ άλλων.
10. Σύμφωνα με μια κεντρική θεώρηση της αρχής της διαφάνειας που σκιαγραφείται σε αυτές τις διατάξεις, το υποκείμενο των δεδομένων θα πρέπει να είναι σε θέση να προσδιορίζει εκ των προτέρων το πεδίο εφαρμογής της επεξεργασίας και τις συνέπειες που αυτή συνεπάγεται και δεν θα πρέπει να εκπλήσσεται σε μεταγενέστερο στάδιο όσον αφορά τους τρόπους με τους οποίους έχουν χρησιμοποιηθεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τους. Αυτό αποτελεί επίσης σημαντική πτυχή της αρχής της νομιμότητας δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ και συνδέεται πράγματι με την αιτιολογική σκέψη 39, στην οποία αναφέρεται ότι *«θα πρέπει να γνωστοποιείται στα φυσικά πρόσωπα η ύπαρξη κινδύνων, κανόνων, εγγυήσεων και δικαιωμάτων σε σχέση με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα...»* Ειδικότερα, για περιπτώσεις σύνθετης, τεχνικής ή μη αναμενόμενης επεξεργασίας δεδομένων, η θέση της WP29 είναι ότι, εκτός από την παροχή των προκαθορισμένων πληροφοριών που αναφέρονται στα

άρθρα 13 και 14 (τα οποία εξετάζονται στη συνέχεια στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές), οι υπεύθυνοι επεξεργασίας θα πρέπει επίσης να διευκρινίζουν ξεχωριστά με σαφή διατύπωση ποιες θα είναι οι πιο σημαντικές *συνέπειες* της επεξεργασίας: Δηλαδή, τι είδους αποτέλεσμα θα έχει στην πραγματικότητα η συγκεκριμένη επεξεργασία που περιγράφεται σε μια δήλωση σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής σε ένα υποκείμενο δεδομένων; Σύμφωνα με την αρχή της λογοδοσίας και με βάση την αιτιολογική σκέψη 39, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων θα πρέπει να αξιολογούν κατά πόσο αυτός ο τύπος επεξεργασίας ενέχει συγκεκριμένους κινδύνους για τα φυσικά πρόσωπα, οι οποίοι θα πρέπει να τεθούν υπόψη των υποκειμένων των δεδομένων. Αυτό μπορεί να βοηθήσει στο να παρασχεθεί μια επισκόπηση των τύπων επεξεργασίας που θα μπορούσαν να έχουν τον μεγαλύτερο αντίκτυπο στα θεμελιώδη δικαιώματα και στις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τους.

11. Ο χαρακτηρισμός «εύκολα προσβάσιμες» σημαίνει ότι το υποκείμενο των δεδομένων δεν θα πρέπει να αναζητάει τις πληροφορίες. Θα πρέπει να καθίσταται αμέσως εμφανές στο υποκείμενο των δεδομένων πού και πώς είναι δυνατή η πρόσβαση σε αυτές τις πληροφορίες, για παράδειγμα μέσω της παροχής τους απευθείας σε αυτό, μέσω της σύνδεσής τους με αυτό, μέσω της σαφούς ένδειξής τους ή ως απάντηση σε ερώτηση με φυσική γλώσσα (για παράδειγμα σε μια δήλωση πολλαπλών επιπέδων σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής, σε συχνές ερωτήσεις, μέσω αναδυόμενων παραθύρων περιβάλλοντος τα οποία ενεργοποιούνται όταν ένα υποκείμενο των δεδομένων συμπληρώνει ένα ηλεκτρονικό έντυπο ή σε διαδραστικό ψηφιακό περιβάλλον μέσω διεπαφής με ρομπότ συνομιλίας κ.λπ.). Αυτοί οι μηχανισμοί εξετάζονται περαιτέρω κατωτέρω, μεταξύ άλλων στις παραγράφους 33 έως 40).

Παράδειγμα

Κάθε οργανισμός που διατηρεί έναν ιστότοπο θα πρέπει να δημοσιεύει στον ιστότοπο μια δήλωση σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής. Ένας απευθείας σύνδεσμος προς αυτή τη δήλωση σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής θα πρέπει να είναι εμφανής σε κάθε σελίδα αυτού του ιστοτόπου με τη χρήση ενός ευρέως χρησιμοποιούμενου όρου (π.χ., με τον τίτλο «Προστασία της ιδιωτικής ζωής», «Πολιτική για την προστασία της ιδιωτικής ζωής» ή «Δήλωση σχετικά με την προστασία δεδομένων»). Τυχόν θέση ή χρωματικοί συνδυασμοί που καθιστούν ένα κείμενο ή έναν σύνδεσμο λιγότερο εμφανές(-ή) ή καθιστούν δύσκολο τον εντοπισμό του σε μια ιστοσελίδα δεν θεωρείται ότι παρέχουν ευκολία πρόσβασης.

Όσον αφορά τις εφαρμογές, οι απαραίτητες πληροφορίες θα πρέπει να καθίσταται επίσης διαθέσιμες από ένα διαδικτυακό κατάστημα πριν από τη λήψη. Μετά την εγκατάσταση της εφαρμογής, οι πληροφορίες πρέπει να συνεχίσουν να είναι εύκολα προσβάσιμες μέσω της εφαρμογής. Ένας τρόπος για να πληρούται αυτή η απαίτηση είναι να εξασφαλίζεται ότι για την πρόσβαση στις πληροφορίες δεν απαιτούνται ποτέ περισσότερα από «δύο πατήματα» (π.χ., μέσω της συμπερίληψης μιας επιλογής «Προστασία της ιδιωτικής ζωής/Προστασία δεδομένων» σε ένα λειτουργικό

χαρακτηριστικό του μενού της εφαρμογής). Επιπλέον, οι εν λόγω πληροφορίες για την προστασία της ιδιωτικής ζωής θα πρέπει να αφορούν τη συγκεκριμένη εφαρμογή και δεν θα πρέπει να αποτελούν απλώς τη γενική πολιτική περί προστασίας της ιδιωτικής ζωής της εταιρείας που είναι ο κάτοχος της εφαρμογής ή τη διαθέτει στο κοινό.

Ως βέλτιστη πρακτική, η WP29 συνιστά, κατά τον χρόνο της συλλογής των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε διαδικτυακό περιβάλλον, να παρέχεται ένας σύνδεσμος προς τη δήλωση σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής ή αυτές οι πληροφορίες να καθίστανται διαθέσιμες στην ίδια σελίδα στην οποία συλλέγονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

«Σαφής και απλή διατύπωση»

12. Με τις γραπτές πληροφορίες (και στην περίπτωση όπου οι γραπτές πληροφορίες παρέχονται προφορικά ή με ακουστικές/οπτικοακουστικές μεθόδους, μεταξύ άλλων για υποκείμενα των δεδομένων με προβλήματα όρασης), θα πρέπει να ακολουθούνται οι βέλτιστες πρακτικές για σαφήνεια στον γραπτό λόγο¹¹. Παρόμοια απαίτηση όσον αφορά τη διατύπωση (απαίτηση για «απλή και κατανοητή γλώσσα») έχει ήδη χρησιμοποιηθεί από τον νομοθέτη της ΕΕ¹² και γίνεται ρητή αναφορά σε αυτήν στο πλαίσιο της συναίνεσης στην αιτιολογική σκέψη 42 του ΓΚΠΔ¹³. Η απαίτηση για σαφή και απλή γλώσσα σημαίνει ότι οι πληροφορίες θα πρέπει να παρέχονται με τον απλούστερο δυνατό τρόπο, ενώ παράλληλα θα πρέπει να αποφεύγεται η χρήση σύνθετων προτάσεων και γλωσσικών δομών. Οι πληροφορίες θα πρέπει να είναι συγκεκριμένες και οριστικές. Δεν θα πρέπει να διατυπώνονται με αφηρημένους ή αμφιλεγόμενους όρους ή να αφήνουν περιθώριο για διαφορετικές ερμηνείες. Πιο συγκεκριμένα, οι σκοποί και η νομική βάση της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να είναι σαφή.

Παραδείγματα ανεπαρκούς πρακτικής

Οι κατωτέρω φράσεις δεν είναι επαρκώς σαφείς όσον αφορά τους σκοπούς της επεξεργασίας:

- «Ενδέχεται να χρησιμοποιήσουμε τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σας για να αναπτύξουμε νέες υπηρεσίες» (καθώς είναι ασαφές σε τι συνίστανται οι «υπηρεσίες» ή πώς τα δεδομένα θα συμβάλουν στην ανάπτυξη τους).

¹¹ Βλ. το έγγραφο «Πώς να γράφετε με σαφήνεια» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2011), το οποίο είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c2dab20c-0414-408d-87b5-dd3c6e5dd9a5>.

¹² Άρθρο 5 της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές

¹³ Στην αιτιολογική σκέψη 42 αναφέρεται ότι θα πρέπει να παρέχεται δήλωση συγκατάθεσης, διατυπωμένη εκ των προτέρων από τον υπεύθυνο επεξεργασίας σε κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή, με σαφή και απλή διατύπωση, χωρίς καταχρηστικές ρήτρες.

- «Ενδέχεται να χρησιμοποιήσουμε τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σας για ερευνητικούς σκοπούς» (καθώς είναι ασαφές για τι είδους «έρευνα» πρόκειται)· και
- «Ενδέχεται να χρησιμοποιήσουμε τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σας για να προσφέρουμε εξατομικευμένες υπηρεσίες» (καθώς δεν είναι σαφές τι συνεπάγεται η «εξατομίκευση»).

Παραδείγματα ορθής πρακτικής¹⁴

- «Θα διατηρήσουμε το ιστορικό αγορών σας και θα χρησιμοποιήσουμε λεπτομέρειες των προϊόντων που έχετε αγοράσει κατά το παρελθόν για να σας κάνουμε προτάσεις για άλλα προϊόντα, τα οποία πιστεύουμε ότι θα σας ενδιαφέρουν» (είναι σαφές ποια είδη δεδομένων θα υποβληθούν σε επεξεργασία, ότι το υποκείμενο των δεδομένων θα λάβει στοχευμένες διαφημίσεις για προϊόντα και ότι τα δεδομένα του θα χρησιμοποιηθούν προς αυτό τον σκοπό)·
- «Θα διατηρήσουμε και θα αξιολογήσουμε τις πληροφορίες σχετικά με τις πρόσφατες επισκέψεις σας στον ιστότοπό μας και τον τρόπο πλοήγησής σας στον ιστότοπό μας για σκοπούς ανάλυσης, ώστε να κατανοήσουμε τον τρόπο με τον οποίο τα άτομα χρησιμοποιούν τον ιστότοπό μας και τον καταστήσουμε πιο διασθητικό» (είναι σαφές ποια είδη δεδομένων θα υποβληθούν σε επεξεργασία και είναι σαφής ο τύπος της ανάλυσης που θα διενεργήσει ο υπεύθυνος επεξεργασίας)· και
- «Θα τηρήσουμε ένα αρχείο με τα άρθρα που έχετε κλικάρει στον ιστότοπό μας και θα χρησιμοποιήσουμε αυτές τις πληροφορίες για να σας παρέχουμε στοχευμένες διαφημίσεις στον ιστότοπό μας που να είναι συναφείς με τα ενδιαφέροντά σας, τα οποία έχουμε προσδιορίσει με βάση τα άρθρα που έχετε διαβάσει» (είναι σαφές τι συνεπάγεται η εξατομίκευση και πώς τα ενδιαφέροντα του υποκειμένου του δεδομένου έχουν προσδιοριστεί).

13. Η χρήση γλωσσικών προσδιορισμών όπως «ενδέχεται», «ορισμένος», «συχνά» και «πιθανός» θα πρέπει επίσης να αποφεύγεται. Όταν οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων επιλέγουν να χρησιμοποιούν αόριστη διατύπωση, θα πρέπει να είναι σε θέση, σύμφωνα με την αρχή της λογοδοσίας, να αποδεικνύουν τον λόγο για τον οποίο η χρήση τέτοιας διατύπωσης δεν ήταν δυνατό να αποφευχθεί και γιατί δεν υπονομεύει τη νομιμότητα της επεξεργασίας. Οι παράγραφοι και οι προτάσεις θα πρέπει να είναι καλά δομημένες, με τη χρήση κουκκίδων και εσοχών ώστε να υποδεικνύεται η ιεράρχηση. Στον γραπτό λόγο θα πρέπει να χρησιμοποιείται η ενεργητική αντί της παθητικής φωνής,

¹⁴ Η απαίτηση για διαφάνεια υφίστανται απολύτως ανεξάρτητα από την απαίτηση για τους υπευθύνους επεξεργασίας δεδομένων να διασφαλίζουν ότι υπάρχει κατάλληλη νομική βάση για την επεξεργασία δυνάμει του άρθρου 6.

ενώ θα πρέπει να αποφεύγεται η υπερβολική χρήση ουσιαστικών. Οι πληροφορίες που παρέχονται σε ένα υποκειμένο των δεδομένων δεν θα πρέπει να περιέχουν εξαιρετικά νομικίστικη, τεχνική ή εξειδικευμένη γλώσσα ή ορολογία. Όταν οι πληροφορίες μεταφράζονται σε μία ή περισσότερες γλώσσες, ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι όλες οι μεταφράσεις είναι ακριβείς και ότι η φρασεολογία και η σύνταξη έχουν νόημα στη/στις δεύτερη(-ες) γλώσσα(-ες), ώστε το μεταφρασμένο κείμενο να μην χρειάζεται να αποκρυπτογραφηθεί ή να ερμηνευτεί εκ νέου. (Μετάφραση σε μία ή περισσότερες άλλες γλώσσες θα πρέπει να παρέχεται όταν ο υπεύθυνος επεξεργασίας στοχεύει¹⁵ σε υποκειμένα των δεδομένων που μιλούν αυτές τις γλώσσες.)

Παροχή πληροφοριών σε παιδιά και άλλες ευάλωτες ομάδες

14. Όταν ένας υπεύθυνος επεξεργασίας στοχεύει σε παιδιά¹⁶ ή γνωρίζει ή θα πρέπει να γνωρίζει ότι τα αγαθά/οι υπηρεσίες του χρησιμοποιούνται ιδίως από παιδιά (συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης όπου ο υπεύθυνος επεξεργασίας βασίζεται στη συγκατάθεση του παιδιού)¹⁷, θα πρέπει να διασφαλίζει ότι το λεξιλόγιο, ο τόνος και το ύφος της γλώσσας που χρησιμοποιείται είναι κατάλληλα για παιδιά και έχουν απήχηση σε αυτά, ώστε το παιδί που είναι ο αποδέκτης των πληροφοριών να αναγνωρίζει ότι μήνυμα/η πληροφορία απευθύνεται σε αυτό¹⁸. Ένα χρήσιμο παράδειγμα διατύπωσης με επίκεντρο το παιδί που χρησιμοποιείται εναλλακτικά στην αρχική νομική διατύπωση παρέχεται στη «Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού σε φιλική προς το παιδί γλώσσα»¹⁹.
15. Η θέση της WP29 είναι ότι η διαφάνεια είναι ένα αυτόνομο δικαίωμα που αφορά τόσο τα παιδιά όσο και τους ενήλικους. Η WP29 τονίζει ειδικότερα ότι τα παιδιά δεν χάνουν το δικαίωμά τους για διαφάνεια ως υποκειμένα των δεδομένων απλώς και μόνον επειδή η συγκατάθεση έχει παρασχεθεί/εγκριθεί από το πρόσωπο που έχει τη γονική μέριμνα σε περίπτωση στην οποία εφαρμόζεται το άρθρο 8 του ΓΚΠΔ. Παρότι, σε πολλές περιπτώσεις, αυτή η συγκατάθεση θα παρέχεται ή θα εγκρίνεται άπαξ από το πρόσωπο

¹⁵ Για παράδειγμα, όταν ο υπεύθυνος επεξεργασίας χειρίζεται έναν ιστότοπο στη συγκεκριμένη γλώσσα και/ή προσφέρει ειδικές για κάθε χώρα επιλογές και/ή παρέχει τη διευκόλυνση της πληρωμής αγαθών ή υπηρεσιών στο νόμισμα ενός συγκεκριμένου κράτους μέλους, αυτές οι ενέργειες μπορεί να είναι ενδεικτικές του ότι ένας υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων στοχεύει σε υποκειμένα των δεδομένων ενός συγκεκριμένου κράτους μέλους.

¹⁶ Ο όρος «παιδί» δεν ορίζεται στον ΓΚΠΔ, ωστόσο η WP29 αναγνωρίζει ότι, σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού, την οποία έχουν επικυρώσει όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, παιδί θεωρείται ένα άτομο ηλικίας κάτω των 18 ετών.

¹⁷ Δηλαδή, παιδιά ηλικίας 16 ετών ή μεγαλύτερης ηλικίας (ή, όταν σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ η εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους έχει ορίσει την ηλικία συγκατάθεσης μεταξύ των 13 και των 16 ετών για την παροχή συγκατάθεσης από παιδιά για την παροχή υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών, τα παιδιά τα οποία πληρούν την ηλικία συγκατάθεσης που προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία).

¹⁸ Στην αιτιολογική σκέψη 38 αναφέρεται ότι «Τα παιδιά απαιτούν ειδική προστασία όσον αφορά τα δεδομένα τους προσωπικού χαρακτήρα, καθώς τα παιδιά μπορεί να έχουν μικρότερη επίγνωση των σχετικών κινδύνων, συνεπειών και εγγυήσεων και των δικαιωμάτων τους σε σχέση με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.» Στην αιτιολογική σκέψη 58 αναφέρεται ότι «Δεδομένου ότι τα παιδιά χρήζουν ειδικής προστασίας, κάθε ενημέρωση και ανακοίνωση, εάν η επεξεργασία απευθύνεται σε παιδί, θα πρέπει να διατυπώνεται σε σαφή και απλή γλώσσα την οποία το παιδί να μπορεί να κατανοεί εύκολα.»

¹⁹ <https://www.unicef.org/rightsite/files/uncrcchildfriendlylanguage.pdf>

που έχει τη γονική μέριμνα, ένα παιδί (όπως οποιοδήποτε άλλο υποκείμενο των δεδομένων) έχει συνεχές δικαίωμα στη διαφάνεια μέσω της αδιάλειπτης συνεργασίας του με έναν υπεύθυνο επεξεργασίας. Αυτό συνάδει με το άρθρο 13 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού, το οποίο αναφέρει ότι ένα παιδί έχει δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης, το οποίο περιλαμβάνει το δικαίωμα στην αναζήτηση, τη λήψη και τη μετάδοση πληροφοριών και απόψεων όλων των ειδών²⁰. Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι, παρότι προβλέπει την παροχή συγκατάθεσης εξ ονόματος παιδιού όταν το τελευταίο δεν έχει συμπληρώνει ένα συγκεκριμένο έτος ηλικίας,²¹ το άρθρο 8 δεν προβλέπει μέτρα διαφάνειας που να αφορούν το πρόσωπο που έχει τη γονική μέριμνα και το οποίο παρέχει αυτή τη συγκατάθεση. Συνεπώς, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων έχουν υποχρέωση, σύμφωνα με τις ειδικές αναφορές μέτρων διαφάνειας που απευθύνονται σε παιδιά στο άρθρο 12 παράγραφος 1 (οι οποίες ενισχύονται από τις αιτιολογικές σκέψεις 38 και 58), να διασφαλίζουν ότι, όταν στοχεύουν σε παιδιά ή γνωρίζουν ότι τα αγαθά ή οι υπηρεσίες τους χρησιμοποιούνται ιδίως από παιδιά σε ηλικία εγγραμματος, οποιαδήποτε πληροφορία και επικοινωνία θα πρέπει να παρέχεται/πραγματοποιείται σε σαφή και απλή γλώσσα ή σε μέσο το οποίο τα παιδιά μπορούν να κατανοήσουν εύκολα. Προς αποφυγή αμφιβολιών, ωστόσο, η WP29 αναγνωρίζει ότι, στην περίπτωση παιδιών πολύ μικρής ηλικίας ή παιδιών σε στάδιο πριν από τον εγγραμματος, τα μέτρα διαφάνειας μπορούν να απευθύνονται επίσης στα πρόσωπα που έχουν τη γονική μέριμνα, δεδομένου ότι, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, αυτά τα παιδιά είναι απίθανο να κατανοήσουν ακόμη και τα πιο στοιχειώδη γραπτά ή μη μηνύματα σχετικά με τη διαφάνεια.

16. Αντίστοιχα, εάν ένας υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων γνωρίζει ότι τα αγαθά/οι υπηρεσίες του χρησιμοποιούνται από (ή στοχεύουν σε) άλλα ευάλωτα μέλη της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία ή των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην πρόσβαση σε πληροφορίες, οι ευπάθειες αυτών των υποκειμένων των δεδομένων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων κατά την αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο μπορεί να διασφαλίζει ότι συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις διαφάνειας στις οποίες υπόκειται όσον αφορά αυτά τα υποκείμενα των δεδομένων²². Αυτό αφορά την ανάγκη ένας υπεύθυνος επεξεργασίας να αξιολογεί το πιθανό επίπεδο κατανόησης του κοινού στο οποίο απευθύνεται, όπως αναλύεται στην παράγραφο 9 ανωτέρω.

²⁰ Το άρθρο 13 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού ορίζει ότι: «Το παιδί έχει δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης· αυτό το δικαίωμα περιλαμβάνει την ελευθερία της αναζήτησης, της λήψης και της μετάδοσης πληροφοριών και απόψεων κάθε είδους, ανεξαρτήτως συνόρων, προφορικά, γραπτά, σε έντυπα, σε κάθε μορφή τέχνης ή με κάθε άλλο μέσο της επιλογής του.»

²¹ Βλ. υποσημείωση 17 ανωτέρω.

²² Για παράδειγμα, η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία απαιτεί την παροχή κατάλληλων μορφών βοήθειας και στήριξης στα άτομα με αναπηρία ώστε να διασφαλίζεται η πρόσβασή τους σε πληροφορίες.

«Γραπτώς ή με άλλα μέσα»

17. Δυνάμει του άρθρου 12 παράγραφος 1, η εκ προοιμίου θέση όσον αφορά την παροχή πληροφοριών σε υποκείμενα των δεδομένων ή τις επικοινωνίες με αυτά είναι ότι οι πληροφορίες παρέχονται γραπτώς²³. (Το άρθρο 12 παράγραφος 7 προβλέπει επίσης τη δυνατότητα παροχής των πληροφοριών σε συνδυασμό με τυποποιημένα εικονίδια και αυτό το θέμα εξετάζεται στην ενότητα σχετικά με τα εργαλεία απεικόνισης στις παραγράφους 49 έως 53). Ωστόσο, ο ΓΚΠΔ επιτρέπει επίσης GDPR τη χρήση άλλων, απροσδιόριστων «μέσων», συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών μέσων. Η θέση της WP29 όσον αφορά τα γραπτά ηλεκτρονικά μέσα είναι ότι, όταν ένας υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων διατηρεί έναν ιστότοπο (ή δραστηριοποιείται, εν μέρει ή πλήρως, μέσω ενός ιστοτόπου), συνιστάται η χρήση δηλώσεων πολλαπλών επιπέδων σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής, οι οποίες επιτρέπουν στους επισκέπτες του ιστοτόπου να πλοηγούνται σε συγκεκριμένα τμήματα της σχετικής δήλωσης σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής που τους ενδιαφέρουν περισσότερο (βλ. περισσότερα για τις δηλώσεις πολλαπλών επιπέδων σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις παραγράφους 35 έως 37)²⁴. Ωστόσο, το σύνολο των πληροφοριών που απευθύνονται στα υποκείμενα των δεδομένων θα πρέπει να διατίθεται σε αυτά σε ένα μόνο σημείο ή σε ένα πλήρες έγγραφο (είτε σε ψηφιακή είτε σε έντυπη μορφή), στο οποίο μπορεί να έχει εύκολη πρόσβαση ένα υποκείμενο των δεδομένων εάν επιθυμεί να συμβουλευτεί το σύνολο των πληροφοριών που απευθύνονται σε αυτό. Είναι σημαντικό η χρήση μιας προσέγγισης πολλαπλών επιπέδων να μην περιορίζεται μόνο σε γραπτά ηλεκτρονικά μέσα για την παροχή πληροφοριών στα υποκείμενα των δεδομένων. Όπως αναλύεται στις παραγράφους 35 έως 36 και 38 κατωτέρω, μια προσέγγιση πολλαπλών επιπέδων όσον αφορά την παροχή πληροφοριών στα υποκείμενα των δεδομένων μπορεί επίσης να χρησιμοποιείται με έναν συνδυασμό μεθόδων για την εξασφάλιση διαφάνειας όσον αφορά την επεξεργασία.
18. Βεβαίως, οι ψηφιακές δηλώσεις πολλαπλών επιπέδων δεν είναι το μόνο γραπτό ηλεκτρονικό μέσο που μπορούν να χρησιμοποιούν οι υπεύθυνοι επεξεργασίας. Άλλα ηλεκτρονικά μέσα περιλαμβάνουν τις δηλώσεις σε αναδυόμενα παράθυρα περιβάλλοντος που εμφανίζονται τη στιγμή που χρειάζονται (just-in-time), τις δηλώσεις που εμφανίζονται με άγγιγμα 3D ή με κατάδειξη ή τους πίνακες για την προστασία της ιδιωτικής ζωής. Τα μη γραπτά ηλεκτρονικά μέσα, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιούνται *επιπλέον* μιας δήλωσης πολλαπλών επιπέδων για την προστασία της ιδιωτικής ζωής, μπορεί να περιλαμβάνουν βίντεο και φωνητικές ειδοποιήσεις σε έξυπνα τηλέφωνα ή συσκευές του διαδικτύου των πραγμάτων²⁵. «Άλλα μέσα», τα οποία δεν

²³ Το άρθρο 12 παράγραφος 1 αναφέρεται στη «διατύπωση» και αναφέρει ότι οι πληροφορίες παρέχονται γραπτώς ή με άλλα μέσα, μεταξύ άλλων, εφόσον ενδείκνυται, ηλεκτρονικώς.

²⁴ Η αναγνώριση των οφελών που παρέχουν οι δηλώσεις πολλαπλών επιπέδων από την WP29 έχει ήδη αποτυπωθεί στη γνώμη 10/2004 σχετικά με περισσότερο εναρμονισμένες διατάξεις πληροφόρησης και στη γνώμη 02/2013 για τις εφαρμογές των έξυπνων συσκευών.

²⁵ Αυτά τα παραδείγματα ηλεκτρονικών μέσων είναι μόνον ενδεικτικά και οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων μπορούν να αναπτύξουν νέες καινοτόμους μεθόδους ώστε να συμμορφώνονται με το άρθρο 12.

είναι απαραίτητως ηλεκτρονικά, ενδέχεται να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, γελοιογραφίες, γραφήματα πληροφοριών ή διαγράμματα ροής. Όταν οι πληροφορίες διαφάνειας απευθύνονται ειδικά σε παιδιά, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας θα πρέπει να εξετάζουν ποια είδη μέτρων μπορεί να είναι ιδιαίτερα προσβάσιμα για παιδιά (π.χ., κόμικς/γελοιογραφίες, εικονογράμματα, κινούμενα σχέδια κ.λπ., μεταξύ άλλων μέτρων).

19. Είναι κρίσιμης σημασίας οι μέθοδοι που επιλέγονται για την παροχή των πληροφοριών να είναι κατάλληλες για τις συγκεκριμένες περιστάσεις, δηλ., τον τρόπο με τον οποίο ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων και το υποκείμενο των δεδομένων αλληλεπιδρούν ή τον τρόπο συλλογής των πληροφοριών του υποκειμένου των δεδομένων. Για παράδειγμα, η παροχή των πληροφοριών μόνο σε ηλεκτρονική γραπτή μορφή, όπως σε διαδικτυακή δήλωση σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής, ενδέχεται να μην είναι κατάλληλη/λειτουργική όταν μια συσκευή η οποία καταγράφει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν διαθέτει οθόνη (π.χ., συσκευές του ΔτΠ/έξυπνες συσκευές) ώστε να είναι δυνατή η πρόσβαση στον ιστότοπο ή η εμφάνιση τέτοιων γραπτών πληροφοριών. Σε τέτοιες περιπτώσεις, θα πρέπει να εξετάζεται το ενδεχόμενο της χρήσης κατάλληλων πρόσθετων μέσων, για παράδειγμα, παροχή της δήλωσης σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής σε έντυπα εγχειρίδια οδηγιών ή παροχή της διεύθυνσης URL του ιστοτόπου (δηλ., της συγκεκριμένης σελίδας στον ιστότοπο) στην οποία είναι διαθέσιμη η διαδικτυακή δήλωση σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις οδηγίες σε έντυπη μορφή ή στη συσκευασία. Οι πληροφορίες θα μπορούσαν επίσης να παρέχονται επιπροσθέτως σε ακουστική μορφή (προφορικά) εάν η συσκευή χωρίς οθόνη έχει ακουστικές δυνατότητες. Η WP29 έχει ήδη διατυπώσει συστάσεις σχετικά με τη διαφάνεια και την παροχή των πληροφοριών στα υποκείμενα των δεδομένων στο πλαίσιο της γνώμης της σχετικά με τις πρόσφατες εξελίξεις στο Διαδίκτυο των Πραγμάτων²⁶ (όπως η χρήση κωδικών QR που αναγράφονται σε αντικείμενα του Διαδικτύου των Πραγμάτων, έτσι ώστε, κατά τη σάρωσή τους, ο κωδικός QR να εμφανίζει τις απαιτούμενες πληροφορίες διαφάνειας). Αυτές οι συστάσεις εξακολουθούν να ισχύουν δυνάμει του ΓΚΠΔ.

«...οι πληροφορίες μπορούν να δίνονται προφορικά»

20. Το άρθρο 12 παράγραφος 1 προβλέπει ρητά ότι οι πληροφορίες μπορούν να δίνονται προφορικά σε ένα υποκείμενο των δεδομένων κατόπιν αιτήματος, υπό την προϋπόθεση ότι η ταυτότητά του είναι αποδεδειγμένη με άλλα μέσα. Με άλλα λόγια, τα μέσα που χρησιμοποιούνται θα πρέπει να υπερβαίνουν τον απλό ισχυρισμό από το πρόσωπο ότι είναι το συγκεκριμένο πρόσωπο που κατονομάζεται και τα μέσα θα πρέπει να παρέχουν στον υπεύθυνο επεξεργασίας τη δυνατότητα να επαληθεύει την ταυτότητα ενός υποκειμένου των δεδομένων με επαρκή βεβαιότητα. Η απαίτηση επαλήθευσης της ταυτότητας του υποκειμένου των δεδομένων πριν από την παροχή πληροφοριών προφορικά ισχύει μόνο για τις πληροφορίες που αφορούν την άσκηση από ένα συγκεκριμένο υποκείμενο των δεδομένων των δικαιωμάτων του δυνάμει των άρθρων 15

²⁶ Γνώμη 8/2014 της WP29 που εκδόθηκε στις 16 Σεπτεμβρίου 2014

έως 22 και 34. Αυτή η προϋπόθεση για την παροχή πληροφοριών προφορικά δεν μπορεί να ισχύει για την παροχή πληροφοριών γενικής πολιτικής, όπως παρατίθενται στα άρθρα 13 και 14, καθώς οι πληροφορίες που απαιτούνται δυνάμει των άρθρων 13 και 14 πρέπει να καθίστανται επίσης προσβάσιμες σε μελλοντικούς χρήστες/πελάτες (την ταυτότητα των οποίων ένας υπεύθυνος δεδομένων θα ήταν σε θέση να επαληθεύσει). Συνεπώς, οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται δυνάμει των άρθρων 13 και 14 μπορούν να παρέχονται προφορικά χωρίς ο υπεύθυνος επεξεργασίας να απαιτεί την απόδειξη της ταυτότητας ενός υποκειμένου των δεδομένων.

21. Η προφορική παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται δυνάμει των άρθρων 13 και 14 δεν σημαίνει απαραίτητως ότι οι πληροφορίες παρέχονται σε διαπροσωπική βάση (δηλ., αυτοπροσώπως ή τηλεφωνικώς). Εκτός από τις γραπτές πληροφορίες, μπορούν να παρέχονται αυτοματοποιημένες προφορικές πληροφορίες. Για παράδειγμα, αυτό μπορεί να γίνεται στην περίπτωση ατόμων με προβλήματα όρασης στο πλαίσιο της αλληλεπίδρασής τους με παρόχους υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών ή στην περίπτωση της χρήσης έξυπνων συσκευών χωρίς οθόνη, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 19 ανωτέρω. Όταν ένας υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων έχει επιλέξει να παράσχει προφορικά πληροφορίες σε ένα υποκείμενο των δεδομένων ή ένα υποκείμενο των δεδομένων ζητεί η παροχή πληροφοριών ή οι επικοινωνίες να γίνονται προφορικά, η θέση της WP29 είναι ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων θα πρέπει να επιτρέπει στο υποκείμενο των δεδομένων να ακούει ξανά τα προεγγεγραμμένα μηνύματα. Αυτό είναι αναγκαίο όταν το αίτημα για παροχή πληροφοριών προφορικά αφορά υποκείμενα των δεδομένων με προβλήματα όρασης ή άλλα υποκείμενα των δεδομένων που ενδέχεται να αντιμετωπίζουν δυσκολία στην πρόσβαση ή την κατανόηση πληροφοριών σε γραπτή μορφή. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων θα πρέπει να διασφαλίζει ότι τηρεί ένα αρχείο με τα ακόλουθα και μπορεί να τα αποδεικνύει (για τους σκοπούς της συμμόρφωσης με την απαίτηση λογοδοσίας): i) το αίτημα για την παροχή πληροφοριών προφορικά, ii) τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε για την επαλήθευση της ταυτότητας του υποκειμένου των δεδομένων (κατά περίπτωση – βλ. παράγραφο 20 ανωτέρω) και iii) το γεγονός ότι οι πληροφορίες παρασχέθηκαν στο υποκείμενο των δεδομένων.

«Δωρεάν»

22. Δυνάμει του άρθρου 12 παράγραφος 5,²⁷ οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων δεν μπορούν γενικά να χρεώνουν τα υποκείμενα των δεδομένων για την παροχή των πληροφοριών σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14 ή για επικοινωνίες και δράσεις που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα άρθρα 15 έως 22 (σχετικά με τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων) και 34 (ανακοίνωση παραβιάσεων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε υποκείμενα των δεδομένων)²⁸. Αυτή η πτυχή της διαφάνειας

²⁷ Αναφέρεται ότι «Οι πληροφορίες που παρέχονται σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14 και κάθε ανακοίνωση καθώς και όλες οι ενέργειες που αναλαμβάνονται σύμφωνα με τα άρθρα 15 έως 22 και το άρθρο 34 παρέχονται δωρεάν.»

²⁸ Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 5, ο υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί να επιβάλει την καταβολή εύλογου τέλους όταν, για παράδειγμα, το αίτημα ενός υποκειμένου των δεδομένων σε σχέση με τις πληροφορίες δυνάμει των άρθρων 13 και 14 ή τα δικαιώματα δυνάμει των άρθρων 15 έως 22 ή του άρθρου 34 είναι υπερβολικό ή προδήλως αβάσιμο. (Ξεχωριστά, όσον αφορά το δικαίωμα πρόσβασης δυνάμει του άρθρου 15 παράγραφος 3 στοιχείο

σημαίνει επίσης ότι οποιαδήποτε πληροφορία που παρέχεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις διαφάνειας δεν μπορεί να εξαρτάται από οικονομικές συναλλαγές, για παράδειγμα, την πληρωμή ή την αγορά υπηρεσιών ή αγαθών²⁹.

Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στο υποκείμενο των δεδομένων – Άρθρα 13 και 14

Περιεχόμενο

23. Ο ΓΚΠΔ παραθέτει τις κατηγορίες πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται σε ένα υποκείμενο των δεδομένων όσον αφορά την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του όταν συλλέγονται από το υποκείμενο των δεδομένων (άρθρο 13) ή λαμβάνονται από άλλη πηγή (άρθρο 14). Στον **πίνακα του παραρτήματος** των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών συνοψίζονται οι κατηγορίες πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται δυνάμει των άρθρων 13 και 14. Εξετάζονται επίσης η φύση, το πεδίο εφαρμογής και το περιεχόμενο αυτών των απαιτήσεων. Για λόγους σαφήνειας, η θέση της WP29 είναι ότι δεν υπάρχει διαφορά μεταξύ της κατάστασης των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται δυνάμει των άρθρων 13 και 14 παράγραφοι 1 και 2 αντίστοιχα. Όλες οι πληροφορίες που αναφέρονται σε αυτές τις παραγράφους είναι εξίσου σημαντικές και πρέπει να παρέχονται στο υποκείμενο των δεδομένων.

«Κατάλληλα μέτρα»

24. Όπως το περιεχόμενο, τόσο η μορφή όσο και ο τρόπος στην οποία/με τον οποίο θα πρέπει να παρέχονται οι πληροφορίες που απαιτούνται δυνάμει των άρθρων 13 και 14 στο υποκείμενο των δεδομένων είναι επίσης σημαντικά. Η δήλωση που περιέχει αυτές τις πληροφορίες αναφέρεται συχνά ως δήλωση περί προστασίας δεδομένων, δήλωση περί προστασίας της ιδιωτικής ζωής, πολιτικής για την προστασία της ιδιωτικής ζωής ή δήλωση περί δίκαιης επεξεργασίας. Ο ΓΚΠΔ δεν ορίζει τον μορφότυπο ή τον τρόπο στον οποίο/με τον οποίο αυτές οι πληροφορίες θα πρέπει να παρέχονται στο υποκείμενο των δεδομένων, ωστόσο καθιστά σαφές ότι αποτελεί ευθύνη του υπευθύνου επεξεργασίας δεδομένων να λαμβάνει «κατάλληλα μέτρα» όσον αφορά την παροχή των απαιτούμενων πληροφοριών για σκοπούς διαφάνειας. Αυτό σημαίνει ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλες τις περιστάσεις της συλλογής και της επεξεργασίας των δεδομένων όταν αποφασίζει σχετικά με τον κατάλληλο τρόπο και μορφότυπο για την παροχή των πληροφοριών. Ειδικότερα, τα κατάλληλα μέτρα θα πρέπει να αξιολογούνται με βάση την εμπειρία του χρήστη με το προϊόν/την υπηρεσία. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η συσκευή που χρησιμοποιείται (εάν

α), ένας υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί να επιβάλει την καταβολή εύλογου τέλους για τυχόν επιπλέον αντίγραφο των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα το οποίο ζητείται από ένα υποκείμενο των δεδομένων).

²⁹ Για παράδειγμα, εάν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ενός υποκειμένου των δεδομένων συλλέγονται σε σχέση με μια αγορά, οι πληροφορίες που απαιτείται να παρασχεθούν δυνάμει του άρθρου 13 θα πρέπει να παρασχεθούν πριν από τη διενέργεια της πληρωμής και κατά το χρονικό σημείο της συλλογής των πληροφοριών, και όχι μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής. Ομοίως, όταν παρέχονται δωρεάν υπηρεσίες στο υποκείμενο των δεδομένων, οι πληροφορίες του άρθρου 13 πρέπει να παρέχονται πριν από και όχι μετά την εγγραφή, δεδομένου ότι το άρθρο 13 παράγραφος 1 απαιτεί οι πληροφορίες να παρέχονται «κατά τη λήψη των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα».

χρησιμοποιείται), η φύση των διεπαφών χρήστη/των αλληλεπιδράσεων με τον υπεύθυνο επεξεργασίας των δεδομένων (η «διαδρομή» του χρήστη), καθώς και οι περιορισμοί που συνεπάγονται αυτοί οι παράγοντες. Όπως σημειώνεται στην παράγραφο 17 ανωτέρω, στην περίπτωση όπου ένας υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων έχει παρουσία στο διαδίκτυο, η ομάδα WP29 συνιστά τη χρήση μιας διαδικτυακής δήλωσης πολλαπλών επιπέδων σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής.

25. Για τη διευκόλυνση του εντοπισμού του πλέον κατάλληλου τρόπου για την παροχή των πληροφοριών πριν από την τελική επιλογή, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων ενδέχεται να επιθυμούν να δοκιμάσουν διάφορους τρόπους μέσω της εφαρμογής δοκιμών στους χρήστες (π.χ., πρόσκληση για τη διατύπωση απόψεων ή άλλες τυποποιημένες δοκιμές αναγνωσιμότητας ή προσβασιμότητας) ώστε να λάβουν παρατηρήσεις σχετικά με τον βαθμό προσβασιμότητας, κατανόησης και ευκολίας χρήσης του προτεινόμενου μέτρου για τους χρήστες. (Βλ. επίσης περαιτέρω παρατηρήσεις ανωτέρω σχετικά με άλλους μηχανισμούς για τη διενέργεια δοκιμών σε χρήστες στην παράγραφο 9). Η τεκμηρίωση αυτής της προσέγγισης αναμένεται επίσης να βοηθήσει τους υπευθύνους επεξεργασίας δεδομένων στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων λογοδοσίας που υπέχουν, καθώς οι τελευταίοι θα καταδείξουν πώς το εργαλείο/η προσέγγιση που επελέγη για την παροχή των πληροφοριών είναι το/η πλέον κατάλληλο(-η) για τις περιστάσεις.

Χρόνος παροχής πληροφοριών

26. Τα άρθρα 13 και 14 ορίζουν τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στο υποκείμενο των δεδομένων κατά το στάδιο έναρξης του κύκλου επεξεργασίας³⁰. Το άρθρο 13 ισχύει στην περίπτωση όπου τα δεδομένα συλλέγονται από το υποκείμενο των δεδομένων. Σε αυτό περιλαμβάνονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία:
- ένα υποκείμενο των δεδομένων παρέχει συνειδητά σε έναν υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων (π.χ., κατά τη συμπλήρωση ενός διαδικτυακού εντύπου)· ή
 - Ένας υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων συλλέγει από ένα υποκείμενο των δεδομένων μέσω παρατήρησης (π.χ., χρησιμοποιώντας συσκευές καταγραφής δεδομένων ή λογισμικό καταγραφής δεδομένων, εξοπλισμό δικτύου, παρακολούθηση Wi-Fi, RFID ή άλλους τύπους αισθητήρων).

³⁰ Σύμφωνα με τις αρχές της νομιμότητας και του περιορισμού του σκοπού, ο οργανισμός που συλλέγει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από το υποκείμενο των δεδομένων θα πρέπει να καθορίζει πάντα τους σκοπούς της επεξεργασίας κατά τον χρόνο της συλλογής. Εάν ο σκοπός περιλαμβάνει τη δημιουργία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει συναγωγής, ο επιδιωκόμενος σκοπός της δημιουργίας και της περαιτέρω επεξεργασίας αυτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει συναγωγής, καθώς και οι κατηγορίες των δεδομένων βάσει συναγωγής που θα υποβληθούν σε επεξεργασία πρέπει πάντα να ανακοινώνονται στο υποκείμενο των δεδομένων κατά τον χρόνο της συλλογής ή πριν από την περαιτέρω επεξεργασία για νέο σκοπό σε συμμόρφωση με το άρθρο 13 παράγραφος 3 ή το άρθρο 14 παράγραφος 4.

Το άρθρο 14 ισχύει στην περίπτωση όπου τα δεδομένα δεν έχουν ληφθεί από το υποκείμενο των δεδομένων. Αυτή η περίπτωση περιλαμβάνει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχει λάβει ένας υπεύθυνος επεξεργασίας από πηγές όπως:

- τρίτοι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων·
- δημόσια διαθέσιμες πηγές·
- μεσίτες δεδομένων· ή
- άλλα υποκείμενα δεδομένων.

27. Όσον αφορά τον χρόνο της παροχής αυτών των πληροφοριών, η έγκαιρη παροχή τους αποτελεί στοιχεία ζωτικής σημασίας της υποχρέωσης διαφάνειας και της υποχρέωσης σύννομης επεξεργασίας των δεδομένων. Όταν εφαρμόζεται το άρθρο 13, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου, οι πληροφορίες πρέπει να παρέχονται «κατά τη λήψη των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα». Σε περίπτωση μη απευθείας λήψης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το άρθρο 14, οι προθεσμίες εντός των οποίων πρέπει να παρέχονται οι απαιτούμενες πληροφορίες στο υποκείμενο των δεδομένων ορίζονται στο άρθρο 14 παράγραφος 3 στοιχεία α) έως γ) ως ακολούθως:

- Σύμφωνα με τη γενική απαίτηση, οι πληροφορίες πρέπει να παρέχονται εντός «εύλογης προθεσμίας» μετά τη λήψη των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και το αργότερο εντός ενός μηνός, «λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές συνθήκες υπό τις οποίες τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία» [άρθρο 14 παράγραφος 3 στοιχείο α)].
- Η γενική προθεσμία του ενός μήνα που προβλέπεται στο άρθρο 14 παράγραφος 3 στοιχείο α) δύναται να περιοριστεί περαιτέρω σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3 στοιχείο β),³¹ το οποίο προβλέπει την περίπτωση όπου τα δεδομένα χρησιμοποιούνται για επικοινωνία με το υποκείμενο των δεδομένων. Σε τέτοια περίπτωση, οι πληροφορίες πρέπει να παρέχονται το αργότερο κατά τον χρόνο της πρώτης επικοινωνίας με το υποκείμενο των δεδομένων. Εάν η πρώτη επικοινωνία πραγματοποιηθεί πριν από την προθεσμία του ενός μήνα μετά τη λήψη των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι πληροφορίες πρέπει να παρασχεθούν *το αργότερο* κατά τον χρόνο της πρώτης επικοινωνίας με το υποκείμενο των δεδομένων, παρά το γεγονός ότι δεν έχει παρέλθει ένας μήνας από τη συλλογή των δεδομένων. Εάν η πρώτη επικοινωνία με ένα υποκείμενο δεδομένων πραγματοποιηθεί περισσότερο από ένα μήνα μετά τη λήψη των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το άρθρο 14 παράγραφος 3 στοιχείο α) εξακολουθεί να ισχύει και, συνεπώς, οι πληροφορίες του άρθρου 14 πρέπει να παρασχεθούν στο υποκείμενο των δεδομένων το αργότερο εντός ενός μήνα μετά τη λήψη τους.

³¹ Η χρήση της διατύπωσης «εάν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για...» στο άρθρο 14 παράγραφος 3 στοιχείο β) υποδεικνύει μια διευκρίνιση στη γενική θέση όσον αφορά τη μέγιστη προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 14 παράγραφος 3 στοιχείο α) αλλά δεν την αντικαθιστά.

- Η γενική προθεσμία του ενός μήνα που προβλέπεται στο άρθρο 14 παράγραφος 3 στοιχείο α) μπορεί επίσης να περιοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3 στοιχείο γ),³² το οποίο προβλέπει την περίπτωση όπου γίνεται γνωστοποίηση των δεδομένων σε άλλον αποδέκτη (είτε πρόκειται για τρίτον είτε όχι)³³. Σε τέτοια περίπτωση, οι πληροφορίες πρέπει να παρέχονται το αργότερο κατά τον χρόνο της πρώτης γνωστοποίησης. Σε αυτή την περίπτωση, εάν η γνωστοποίηση πραγματοποιηθεί πριν από την προθεσμία του ενός μήνα, οι πληροφορίες πρέπει να παρασχεθούν *το αργότερο* κατά τον χρόνο αυτής της πρώτης γνωστοποίησης, παρά το γεγονός ότι δεν έχει παρέλθει ένας μήνας από τη συλλογή των δεδομένων. Όπως και στην περίπτωση του άρθρου 14 παράγραφος 3 στοιχείο β), εάν πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε γνωστοποίηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα περισσότερο από ένα μήνα μετά τη λήψη των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το άρθρο 14 παράγραφος 3 στοιχείο α) εξακολουθεί να ισχύει και σε αυτή την περίπτωση και, συνεπώς, οι πληροφορίες του άρθρου 14 πρέπει να παρασχεθούν στο υποκείμενο των δεδομένων το αργότερο εντός ενός μήνα μετά τη λήψη τους.

28. Συνεπώς, σε κάθε περίπτωση, η μέγιστη προθεσμία εντός της οποίας οι πληροφορίες του άρθρου 14 πρέπει να παρέχονται σε ένα υποκείμενο των δεδομένων είναι ένας μήνας. Ωστόσο, οι αρχές της νομιμότητας και της λογοδοσίας σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ απαιτούν από τους υπευθύνους επεξεργασίας δεδομένων να λαμβάνουν υπόψη τις θεμιτές προσδοκίες των υποκειμένων των δεδομένων και τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει η επεξεργασία σε αυτά και στην ικανότητά τους να ασκούν τα δικαιώματά τους σε σχέση με αυτή την επεξεργασία, όταν αποφασίζουν σε ποιο σημείο θα παράσχουν τις πληροφορίες του άρθρου 14. Η αρχή της λογοδοσίας απαιτεί από τους υπευθύνους επεξεργασίας να καταδεικνύουν το σκεπτικό της απόφασής τους και να δικαιολογούν γιατί οι πληροφορίες παρασχέθηκαν στο χρονικό σημείο στο οποίο παρασχέθηκαν. Στην πράξη, μπορεί να είναι δύσκολο να πληρούνται αυτές οι απαιτήσεις όταν οι πληροφορίες παρέχονται την τελευταία στιγμή. Σε αυτό το πλαίσιο, η αιτιολογική σκέψη 39 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι θα πρέπει να γνωστοποιείται στα υποκείμενα των δεδομένων «*η ύπαρξη κινδύνων, κανόνων, εγγυήσεων και δικαιωμάτων σε σχέση με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και πώς να ασκούν τα δικαιώματά τους σε σχέση με την επεξεργασία αυτή*». Στην αιτιολογική σκέψη 60 γίνεται επίσης αναφορά στην απαίτηση το υποκείμενο των δεδομένων να ενημερώνεται για την ύπαρξη της πράξης επεξεργασίας και τους σκοπούς της στο πλαίσιο των αρχών της δίκαιης και διαφανούς επεξεργασίας. Για όλους αυτούς τους λόγους, η θέση της WP29 είναι ότι, όταν είναι δυνατό, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας θα πρέπει, σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, να παρέχουν

³² Η χρήση της διατύπωσης «*εάν προβλέπεται γνωστοποίηση σε άλλον αποδέκτη...*» στο άρθρο 14 παράγραφος 3 στοιχείο γ) υποδεικνύει ομοίως μια διευκρίνιση στη γενική θέση όσον αφορά τη μέγιστη προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 14 παράγραφος 3 στοιχείο α) αλλά δεν την αντικαθιστά.

³³ Το άρθρο 4 παράγραφος 9 ορίζει τον «αποδέκτη» και αποσαφηνίζει ότι ένας αποδέκτης στον οποίο κοινολογούνται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν χρειάζεται να είναι κάποιος τρίτος. Συνεπώς, ένας αποδέκτης μπορεί να είναι ένας υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων, ένας από κοινού υπεύθυνος επεξεργασίας ή ένας εκτελών την επεξεργασία.

τις πληροφορίες στα υποκείμενα των δεδομένων πολύ πριν από τις οριζόμενες προθεσμίες. Περαιτέρω παρατηρήσεις σχετικά την καταλληλότητα της προθεσμίας μεταξύ της γνωστοποίησης στα υποκείμενα των δεδομένων των πράξεων επεξεργασίας και της πραγματοποίησης αυτών των πράξεων επεξεργασίας περιλαμβάνονται στις παραγράφους 30 έως 31 και 48.

Αλλαγές στις πληροφορίες του άρθρου 13 και του άρθρου 14

29. Η αρχή της λογοδοσίας όσον αφορά τη διαφάνεια δεν ισχύει μόνο κατά το σημείο της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της επεξεργασίας ανεξάρτητα από τις πληροφορίες που παρέχονται ή την επικοινωνία που πραγματοποιείται. Αυτό συμβαίνει, για παράδειγμα, όταν αλλάζει το περιεχόμενο των υφιστάμενων δηλώσεων για την προστασία της ιδιωτικής ζωής. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει να τηρεί τις ίδιες αρχές κατά τη γνωστοποίηση τόσο της αρχικής δήλωσης σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής όσο και τυχόν μεταγενέστερων ουσιαστικών αλλαγών σε αυτή τη δήλωση για την προστασία της ιδιωτικής ζωής. Οι παράγοντες τους οποίους θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη οι υπεύθυνοι επεξεργασίας όταν αξιολογούν τι συνιστά ουσιώδη αλλαγή περιλαμβάνουν τον αντίκτυπο στα υποκείμενα των δεδομένων (συμπεριλαμβανομένης της ικανότητάς τους να ασκούν τα δικαιώματά τους), καθώς και πόσο απροσδόκητη θα είναι η αλλαγή για τα υποκείμενα των δεδομένων ή σε τι βαθμό θα τους προκαλέσει έκπληξη. Οι αλλαγές σε μια δήλωση σχετικά με την προστασία της ζωής που θα πρέπει να γνωστοποιούνται πάντα στα υποκείμενα των δεδομένων περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: μια αλλαγή στον σκοπό της επεξεργασίας· μια αλλαγή στην ταυτότητα του υπευθύνου επεξεργασίας· ή μια αλλαγή στον τρόπο με τον οποίο τα υποκείμενα των δεδομένων μπορούν να ασκούν τα δικαιώματά τους όσον αφορά την επεξεργασία. Αντιθέτως, ένα παράδειγμα αλλαγών σε δήλωση για την προστασία των δεδομένων τις οποίες η WP29 δεν θεωρεί ουσιώδεις περιλαμβάνει διορθώσεις ορθογραφικών λαθών ή υφολογικών ή γραμματικών λαθών. Δεδομένου ότι οι περισσότεροι υφιστάμενοι πελάτες ή χρήστες θα ρίξουν μόνο μια ματιά στις γνωστοποιήσεις των αλλαγών στις δηλώσεις για την προστασία της ιδιωτικής ζωής, ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίσει ότι αυτές οι αλλαγές γνωστοποιούνται κατά τρόπο που να εξασφαλίζει ότι οι περισσότεροι αποδέκτες όντως θα τις αντιληφθούν. Αυτό σημαίνει, για παράδειγμα, ότι μια γνωστοποίηση αλλαγών θα πρέπει πάντα να πραγματοποιείται με τον κατάλληλο τρόπο (π.χ., μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, έντυπη επιστολή, αναδυόμενο παράθυρο σε ιστοσελίδα ή άλλος τρόπος ο οποίος θα επιστήσει αποτελεσματικά την προσοχή του υποκειμένου των δεδομένων στις αλλαγές) ειδικά για τις συγκεκριμένες αλλαγές (π.χ., όχι μαζί με περιεχόμενο άμεσης εμπορικής προώθησης), ενώ η ανακοίνωση θα πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 12, δηλαδή, να είναι συνοπτική, διαφανής, κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη. Θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιείται σαφής και απλή γλώσσα. Τυχόν αναφορές που περιλαμβάνει η δήλωση για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στο γεγονός ότι το υποκείμενο των δεδομένων θα πρέπει να ελέγχει τακτικά τη δήλωση για την προστασία της ιδιωτικής ζωής για αλλαγές ή ενημερώσεις όχι μόνο θεωρούνται ανεπαρκείς αλλά δεν είναι επίσης σύνομες κατά την έννοια του άρθρου 5 παράγραφος 1 στοιχείο α). Περαιτέρω

καθοδήγηση όσον αφορά τον χρόνο για την κοινοποίηση αλλαγών στα υποκείμενα των δεδομένων παρέχεται κατωτέρω στις παραγράφους 30 έως 31.

Χρόνος κοινοποίησης αλλαγών στις πληροφορίες των άρθρων 13 και 14

30. Ο ΓΚΠΔ δεν προβλέπει καμία απαίτηση όσον αφορά τον χρόνο (και τις μεθόδους) για τις κοινοποιήσεις αλλαγών σε πληροφορίες έχουν ήδη παρασχεθεί σε ένα υποκείμενο των δεδομένων δυνάμει του άρθρου 13 ή 14 (εξαιρουμένου του σκοπού επιδιωκόμενης περαιτέρω επεξεργασίας, περίπτωση όπου οι πληροφορίες για αυτό τον περαιτέρω σκοπό πρέπει να κοινοποιούνται πριν από την έναρξη της περαιτέρω επεξεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 3 και το άρθρο 14 παράγραφος 4 – βλ. παράγραφο 45 ανωτέρω). Ωστόσο, όπως σημειώνεται ανωτέρω όσον αφορά τον χρόνο της παροχής των πληροφοριών του άρθρου 14, ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων πρέπει και σε αυτή την περίπτωση να τηρεί τις αρχές της νομιμότητας και της λογοδοσίας όσον αφορά οποιοσδήποτε θεμιτές προσδοκίες του υποκειμένου των δεδομένων ή τον πιθανό αντίκτυπο αυτών των αλλαγών στο υποκείμενο των δεδομένων. Εάν η αλλαγή στις πληροφορίες είναι ενδεικτική θεμελιώδους αλλαγής στη φύση της επεξεργασίας (π.χ., διεύρυνση των κατηγοριών αποδεκτών ή προσθήκη της δυνατότητας διαβιβάσεων σε τρίτη χώρα) ή αλλαγής η οποία μπορεί να μην είναι θεμελιώδης όσον αφορά την πράξη επεξεργασίας, αλλά μπορεί να είναι συναφής για το υποκείμενο των δεδομένων και να έχει αντίκτυπο σε αυτό, αυτές οι πληροφορίες θα πρέπει να παρέχονται στο υποκείμενο των δεδομένων πολύ πριν από την πραγματοποίηση της αλλαγής, ενώ η μέθοδος που χρησιμοποιείται για να τεθούν οι αλλαγές υπόψη του υποκειμένου των δεδομένων θα πρέπει να είναι σαφής και αποτελεσματική. Σκοπός είναι να εξασφαλιστεί ότι η αλλαγή δεν θα περάσει απαρατήρητη από το υποκείμενο των δεδομένων και ότι το υποκείμενο των δεδομένων θα έχει στη διάθεσή του ένα εύλογο χρονικό διάστημα για να α) εξετάσει τη φύση και τις επιπτώσεις της αλλαγής και να β) ασκήσει τα δικαιώματά του δυνάμει του ΓΚΠΔ όσον αφορά την αλλαγή (π.χ., να ανακαλέσει τη συγκατάθεσή του ή να αντιταχθεί στην επεξεργασία).
31. Οι υπεύθυνοι επεξεργασίας θα πρέπει να λαμβάνουν προσεκτικά υπόψη τις περιστάσεις και το πλαίσιο κάθε περίπτωσης στην οποία απαιτεί ενημέρωση των πληροφοριών διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών επιπτώσεων των αλλαγών στο υποκείμενο των δεδομένων και του τρόπου που χρησιμοποιείται για την ανακοίνωση των αλλαγών, και να είναι σε θέση να καταδεικνύουν πώς το χρονικό διάστημα μεταξύ της ανακοίνωσης των αλλαγών και της πραγματοποίησης των αλλαγών συμμορφώνεται με την αρχή της νομιμότητας για το υποκείμενο των δεδομένων. Επιπλέον, η θέση της WP29 είναι ότι, σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, κατά την ανακοίνωση τέτοιων αλλαγών στα υποκείμενα των δεδομένων, ένας υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει επίσης να εξηγεί ποιες θα είναι οι πιθανές επιπτώσεις αυτών των αλλαγών στα υποκείμενα των δεδομένων. Ωστόσο, η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις διαφάνειας δεν καλύπτει την περίπτωση όπου οι αλλαγές στην επεξεργασία είναι τόσο σημαντικές με αποτέλεσμα η φύση της επεξεργασίας να αλλάζει πλήρως σε σχέση με το παρελθόν. Η WP29 τονίζει ότι όλοι οι υπόλοιποι κανόνες που περιέχει ο ΓΚΠΔ, συμπεριλαμβανομένων

εκείνων που αφορούν τη μη συμβατή περαιτέρω επεξεργασία, συνεχίζουν να ισχύουν ανεξάρτητα από τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις διαφάνειας.

32. Επιπλέον, ακόμη και όταν οι πληροφορίες διαφάνειας (που περιέχει, για παράδειγμα, μια δήλωση για την προστασία της ιδιωτικής ζωής) δεν αλλάζουν ουσιαστικά, είναι πιθανό τα υποκείμενα των δεδομένων που χρησιμοποιούν μια υπηρεσία για σημαντικό χρονικό διάστημα να μην θυμούνται τις πληροφορίες που τους παρασχέθηκαν στην αρχή σύμφωνα με το άρθρο 13 και/ή 14. Η WP29 συνιστά οι υπεύθυνοι επεξεργασίας να διευκολύνουν τα υποκείμενα των δεδομένων ώστε να έχουν συνεχή εύκολη πρόσβαση στις πληροφορίες και να εξοικειώνονται εκ νέου με το πεδίο εφαρμογής της επεξεργασίας δεδομένων. Σύμφωνα με την αρχή της λογοδοσίας, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας θα πρέπει επίσης να εξετάζουν κατά πόσο, και πόσο συχνά, ενδείκνυται να παρέχουν ρητές υπενθυμίσεις στα υποκείμενα των δεδομένων όσον αφορά τη δήλωση για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και το σημείο στο οποίο μπορούν να την αναζητήσουν.

Τρόποι - μορφότυπος παροχής πληροφοριών

33. Τόσο το άρθρο 13 όσο και το άρθρο 14 αναφέρονται στην υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας δεδομένων να «παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων όλες τις ακόλουθες πληροφορίες...» Στην προκειμένη περίπτωση, η λέξη-κλειδί είναι το «παρέχει». Αυτό σημαίνει ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων πρέπει να κινείται με αποφασιστικότητα ώστε να παρέχει τις συγκεκριμένες πληροφορίες στο υποκείμενο των δεδομένων ή να κατευθύνει το υποκείμενο των δεδομένων στο σημείο όπου παρατίθενται οι πληροφορίες (π.χ., μέσω απευθείας συνδέσμου, χρήση κωδικού QR κ.λπ.). Το υποκείμενο των δεδομένων δεν πρέπει να χρειάζεται να αναζητάει ενεργά, πληροφορίες που καλύπτουν αυτά τα άρθρα, μεταξύ άλλων πληροφοριών, όπως οι όροι και προϋποθέσεις χρήσης ενός ιστοτόπου ή μιας εφαρμογής. Το παράδειγμα στην παράγραφο 11 επεξηγεί αυτό το επιχείρημα. Όπως αναφέρεται στην παράγραφο 17 ανωτέρω, η WP29 συνιστά το σύνολο των πληροφοριών που απευθύνονται στα υποκείμενα των δεδομένων να διατίθεται σε αυτά σε ένα μόνο σημείο ή σε ένα πλήρες έγγραφο (π.χ., είτε σε ψηφιακή μορφή σε ιστότοπο είτε σε έντυπη μορφή), στο οποίο μπορούν να έχουν εύκολη πρόσβαση εάν επιθυμούν να συμβουλευτούν το σύνολο των πληροφοριών.
34. Υπάρχει μια εγγενής ένταση στον ΓΚΠΔ μεταξύ των απαιτήσεων για την παροχή των ολοκληρωμένων πληροφοριών στα υποκείμενα των δεδομένων που απαιτούνται δυνάμει του ΓΚΠΔ, αφενός, και την παροχή τους σε συνοπτική, διαφανή, κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή, αφετέρου. Δεδομένου τούτου και λαμβανομένων υπόψη των θεμελιωδών αρχών της λογοδοσίας και της νομιμότητας, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας πρέπει να διενεργούν τη δική τους ανάλυση της φύσης, των περιστάσεων, του πεδίου εφαρμογής και του πλαισίου της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιούν και να αποφασίζουν, τηρώντας τις νομικές απαιτήσεις του ΓΚΠΔ και λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις που παρέχονται στις παρούσες κατευθυντήριες

γραμμές, και ιδίως στην παράγραφο 36 κατωτέρω, πώς θα ιεραρχήσουν βάσει προτεραιότητας τις πληροφορίες που πρέπει να παρασχεθούν στα υποκείμενα των δεδομένων και ποια είναι τα κατάλληλα επίπεδα λεπτομέρειας και οι κατάλληλες μέθοδοι για την παροχή των πληροφοριών.

Προσέγγιση πολλαπλών επιπέδων σε ένα ψηφιακό περιβάλλον και δηλώσεις πολλαπλών επιπέδων σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής

35. Στο ψηφιακό περιβάλλον, με βάση τον όγκο των πληροφοριών που απαιτείται να παρασχεθούν στο υποκείμενο των δεδομένων, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων μπορούν να ακολουθούν μια προσέγγιση πολλαπλών επιπέδων όταν επιλέγουν να χρησιμοποιήσουν έναν συνδυασμό μεθόδων για την εξασφάλιση διαφάνειας. Η WP29 συνιστά ειδικότερα οι δηλώσεις πολλαπλών επιπέδων για την προστασία της ιδιωτικής ζωής να χρησιμοποιούνται για την παραπομπή στις διάφορες κατηγορίες πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται στο υποκείμενο των δεδομένων, αντί όλες αυτές οι πληροφορίες να εμφανίζονται σε μία μόνο δήλωση στην οθόνη, ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κούρασης λόγω της παροχής πληροφοριών. Οι δηλώσεις πολλαπλών επιπέδων για την προστασία της ιδιωτικής ζωής μπορούν να συμβάλουν στην επίλυση της έντασης μεταξύ της πληρότητας και της κατανόησης, ιδίως μέσω της παροχής στους χρήστες της δυνατότητας να μεταβαίνουν απευθείας στην ενότητα της δήλωσης που επιθυμούν να διαβάσουν. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι δηλώσεις πολλαπλών επιπέδων για την προστασία της ιδιωτικής ζωής δεν είναι απλώς ένθετες σελίδες όπου ο χρήστης πρέπει να κάνει αρκετά κλικ για να λάβει τις σχετικές πληροφορίες. Η σχεδίαση και η διάταξη του πρώτου επιπέδου της δήλωσης για την προστασία της ιδιωτικής ζωής θα είναι πρέπει να είναι τέτοιες ώστε να παρέχουν στο υποκείμενο των δεδομένων μια σαφή επισκόπηση των πληροφοριών που διατίθενται σε αυτό σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του, καθώς και του σημείου/τρόπου όπου/με τον οποίο μπορεί να εντοπίσει αυτές τις λεπτομερείς πληροφορίες εντός των επιπέδων της δήλωσης για την προστασία της ιδιωτικής ζωής. Είναι επίσης σημαντικό οι πληροφορίες που περιέχουν τα διάφορα επίπεδα μιας δήλωσης πολλαπλών επιπέδων να είναι συνεπείς και τα επίπεδα να μην παρέχουν συγκρουόμενες πληροφορίες.
36. Όσον αφορά το περιεχόμενο του πρώτου τρόπου που χρησιμοποιεί ένας υπεύθυνος επεξεργασίας για να ενημερώσει τα υποκείμενα των δεδομένων στο πλαίσιο μιας προσέγγισης πολλαπλών επιπέδων (δηλαδή, του πρώτου τρόπου με τον οποίο ο υπεύθυνος επεξεργασίας συνεργάζεται για πρώτη φορά με ένα υποκείμενο δεδομένων) ή το περιεχόμενο του πρώτου επιπέδου μιας δήλωσης πολλαπλών επιπέδων για την προστασία της ιδιωτικής ζωής, η WP29 συνιστά το πρώτο επίπεδο/ο πρώτος τρόπος να περιλαμβάνει τις λεπτομέρειες που αφορούν τους σκοπούς της επεξεργασίας, την ταυτότητα του υπευθύνου επεξεργασίας και μια περιγραφή των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων. (Επιπλέον, θα πρέπει να εφιστάται η προσοχή ενός υποκειμένου δεδομένων σε αυτές τις πληροφορίες αμέσως κατά τον χρόνο της συλλογής των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, π.χ., να εμφανίζονται όταν ένα υποκείμενο των

δεδομένων συμπληρώνει ένα διαδικτυακό έντυπο.) Η σημασία της παροχής αυτών των πληροφοριών εκ των προτέρων προκύπτει ιδίως από την αιτιολογική σκέψη 39³⁴. Παρότι οι υπεύθυνοι επεξεργασίας πρέπει να είναι σε θέση να αποδεικνύουν τη λογοδοσία όσον αφορά τις περαιτέρω πληροφορίες που αποφασίσουν να θέσουν σε προτεραιότητα, η θέση της WP29 είναι ότι, σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, εκτός από τις πληροφορίες που αναφέρονται λεπτομερώς ανωτέρω στην παρούσα παράγραφο, το πρώτο επίπεδο/ο πρώτος τρόπος θα πρέπει επίσης να περιέχει πληροφορίες σχετικά με την επεξεργασία που έχει τον μεγαλύτερο αντίκτυπο στο υποκείμενο των δεδομένων και στην επεξεργασία που θα μπορούσε να του προκαλέσει έκπληξη. Ως εκ τούτου, το υποκείμενο των δεδομένων θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοήσει από τις πληροφορίες που περιέχει το πρώτο επίπεδο/ο πρώτος τρόπος ποιες θα είναι οι συνέπειες της συγκεκριμένης επεξεργασίας για το υποκείμενο των δεδομένων (βλ. επίσης την παράγραφο 10 ανωτέρω).

37. Σε ψηφιακό περιβάλλον, εκτός από την παροχή μιας διαδικτυακής δήλωσης πολλαπλών επιπέδων για την προστασία της ιδιωτικής ζωής, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων μπορούν επίσης να επιλέγουν να χρησιμοποιήσουν πρόσθετα εργαλεία διαφάνειας (βλ. περισσότερα παραδείγματα κατωτέρω) τα οποία παρέχουν εξατομικευμένες πληροφορίες στο εκάστοτε υποκείμενο των δεδομένων, που αφορούν ειδικά τη θέση του εκάστοτε ενδιαφερόμενου υποκειμένου των δεδομένων και τα αγαθά/τις υπηρεσίες που το υποκείμενο των δεδομένων χρησιμοποιεί. Εντούτοις, θα πρέπει να σημειωθεί ότι, παρότι η WP29 συνιστά τη χρήση διαδικτυακών δηλώσεων πολλαπλών επιπέδων για την προστασία της ιδιωτικής ζωής, αυτή η σύσταση δεν αποκλείει την ανάπτυξη και τη χρήση άλλων καινοτόμων μεθόδων συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις διαφάνειας.

Προσέγγιση πολλαπλών επιπέδων σε μη ψηφιακό περιβάλλον

38. Μια προσέγγιση πολλαπλών επιπέδων για την παροχή των πληροφοριών διαφάνειας στα υποκείμενα των δεδομένων μπορεί να χρησιμοποιηθεί επίσης σε μη διαδικτυακό/μη ψηφιακό περιβάλλον (δηλ., σε περιβάλλον πραγματικού κόσμου, όπως διαπροσωπικές επαφές ή τηλεφωνικές επικοινωνίες) όπου οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων μπορούν να χρησιμοποιήσουν πολλαπλούς τρόπους για την παροχή των πληροφοριών. (Βλ. επίσης παραγράφους 33 έως 37 και 39 έως 40 όσον αφορά τους διάφορους τρόπους παροχής των πληροφοριών.) Αυτή η προσέγγιση δεν θα πρέπει να συγχέεται με το ξεχωριστό ζήτημα των δηλώσεων πολλαπλών επιπέδων σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής. Ανεξάρτητα από τους μορφότευπους που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο αυτής της προσέγγισης πολλαπλών επιπέδων, η WP29 συνιστά το πρώτο «επίπεδο» (δηλαδή, ο πρώτος τρόπος με τον οποίο ο υπεύθυνος επεξεργασίας συνεργάζεται για πρώτη φορά με το υποκείμενο των δεδομένων) θα πρέπει σε γενικές γραμμές να παρέχει

³⁴ Σχετικά με την αρχή της διαφάνειας, στην αιτιολογική σκέψη 39 αναφέρεται ότι «Αυτή η αρχή αφορά ιδίως την ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων σχετικά με την ταυτότητα του υπεύθυνου της επεξεργασίας και τους σκοπούς της επεξεργασίας και την περαιτέρω ενημέρωση ώστε να διασφαλιστεί δίκαιη και διαφανής επεξεργασία σε σχέση με τα εν λόγω φυσικά πρόσωπα και το δικαίωμά τους να λαμβάνουν επιβεβαίωση και να επιτυγχάνουν ανακοίνωση των σχετικών με αυτά δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υπόκεινται σε επεξεργασία.»

τις πλέον σημαντικές πληροφορίες (όπως αναφέρονται στην παράγραφο 36 ανωτέρω), δηλαδή τις λεπτομέρειες των σκοπών της επεξεργασίας, την ταυτότητα του υπευθύνου επεξεργασίας και την ύπαρξη των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων, μαζί με πληροφορίες σχετικά με την επεξεργασία που θα έχει τον μεγαλύτερο αντίκτυπο ή την επεξεργασία που θα μπορούσε να προκαλέσει έκπληξη στο υποκείμενο των δεδομένων. Για παράδειγμα, όταν η πρώτη επαφή με ένα υποκείμενο των δεδομένων γίνεται τηλεφωνικώς, αυτές οι πληροφορίες θα μπορούσαν να παρέχονται κατά τη διάρκεια της τηλεφωνικής κλήσης με το υποκείμενο των δεδομένων και θα μπορούσαν να παρέχονται με τη στάθμιση των πληροφοριών που απαιτούνται δυνάμει του άρθρου 13/14 με περαιτέρω, διαφορετικά μέσα, όπως αποστολή αντιγράφου της πολιτικής για την προστασία της ιδιωτικής ζωής μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και/ή αποστολή στο υποκείμενο των δεδομένων συνδέσμου που οδηγεί στη διαδικτυακή δήλωση πολλαπλών επιπέδων για την προστασία της ιδιωτικής ζωής.

Δηλώσεις «push» και «pull»

39. Άλλος πιθανός τρόπος παροχής των πληροφοριών διαφάνειας είναι η χρήση δηλώσεων «push» και «pull». Οι δηλώσεις «push» είναι δηλώσεις πληροφοριών διαφάνειας οι οποίες παρέχονται τη στιγμή που χρειάζονται («just-in-time»), ενώ οι δηλώσεις «pull» διευκολύνουν την πρόσβαση σε πληροφορίες με μεθόδους όπως η διαχείριση αδειών, οι πίνακες για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και το εκπαιδευτικό υλικό με στόχο την απόκτηση περισσότερων πληροφοριών. Αυτές οι δηλώσεις παρέχουν στο υποκείμενο των δεδομένων μια εμπειρία διαφάνειας που επικεντρώνεται περισσότερο στον χρήστη.

- Ένας πίνακας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής είναι ένα ενιαίο σημείο από το οποίο τα υποκείμενα των δεδομένων μπορούν να προβάλλουν «πληροφορίες σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής» και να διαχειρίζονται τις σχετικές προτιμήσεις τους επιτρέποντας ή εμποδίζοντας τη χρήση των δεδομένων τους με ορισμένους τρόπους από την εν λόγω υπηρεσία. Αυτό είναι ιδιαίτερα χρήσιμο όταν η ίδια υπηρεσία χρησιμοποιείται από τα υποκείμενα των δεδομένων σε ποικίλες συσκευές, καθώς τους παρέχει πρόσβαση στα δεδομένα προσωπικού τους χαρακτήρα και τους επιτρέπει να τα ελέγχουν ανεξάρτητα από τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούν την υπηρεσία. Η δυνατότητα που παρέχεται στα υποκείμενα των δεδομένων να προσαρμόζουν τις ρυθμίσεις τους για την προστασία της ιδιωτικής ζωής μέσω ενός πίνακα για την προστασία της ιδιωτικής ζωής μπορεί επίσης να διευκολύνει την εξατομίκευση μιας δήλωσης για την προστασία της ιδιωτικής ζωής ώστε να αντανakλά μόνο τα είδη επεξεργασίας που πραγματοποιούνται για το συγκεκριμένο υποκείμενο δεδομένων. Η ενσωμάτωση ενός πίνακα για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στην υφιστάμενη δομή μιας υπηρεσίας (π.χ., μέσω της χρήσης της ίδιας σχεδίασης και εμπορικού σήματος με την υπόλοιπη υπηρεσία) είναι προτιμότερη, διότι, κατά αυτό τον τρόπο, θα διασφαλιστεί ότι η πρόσβαση σε αυτήν και η χρήση της θα είναι πιο διαισθητικές, ενώ οι χρήστες ενδέχεται να ενθαρρυνθούν να λαμβάνουν υπόψη αυτές τις πληροφορίες, κατά τον ίδιο τρόπο που το έπρατταν με άλλες πτυχές της υπηρεσίας. Μπορεί να αποτελεί επίσης

έναν αποτελεσματικό τρόπο να υποδεικνύεται ότι οι «πληροφορίες για την προστασία της ιδιωτικής ζωής» είναι ένα απαραίτητο και αναπόσπαστο μέρος μιας υπηρεσίας και όχι μια μακροσκελής λίστα νομικού περιεχομένου.

- Μια δήλωση που εμφανίζεται την ώρα που χρειάζεται («just-in-time») χρησιμοποιείται για την παροχή ειδικών «πληροφοριών για την προστασία της ιδιωτικής ζωής» κατά τρόπο ad hoc, όπως και όταν είναι πιο συναφές για το υποκείμενο των δεδομένων να τις διαβάσει. Αυτή η μέθοδος είναι χρήσιμη για την παροχή πληροφοριών σε διάφορα σημεία καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας συλλογής δεδομένων· βοηθάει ώστε οι πληροφορίες να παρέχονται τμηματικά κατά τρόπο εύληπτο και μειώνει την εξάρτηση από μία μόνο δήλωση για την προστασία της ιδιωτικής ζωής που περιέχει πληροφορίες οι οποίες είναι δύσκολο να κατανοηθούν χωρίς συγκείμενο. Για παράδειγμα, εάν ένα υποκείμενο των δεδομένων αγοράσει ένα προϊόν μέσω διαδικτύου, μια σύντομη επεξηγηματική ενημέρωση μπορεί να παρασχεθεί σε αναδυόμενα παράθυρα που συνοδεύουν τα σχετικά πεδία κειμένου. Η ενημέρωση που εμφανίζεται δίπλα σε ένα πεδίο που ζητάει τον αριθμό τηλεφώνου του υποκειμένου των δεδομένων θα μπορούσε, για παράδειγμα, να επεξηγεί ότι αυτά τα δεδομένα συλλέγονται αποκλειστικά για τους σκοπούς επικοινωνίας σχετικά με την αγορά και ότι θα αποκαλυφθούν μόνο στην υπηρεσία παράδοσης.

Άλλα είδη «κατάλληλων μέτρων»

40. Δεδομένου του πολύ υψηλού επιπέδου πρόσβασης στο διαδίκτυο στην ΕΕ και δεδομένου ότι τα υποκείμενα των δεδομένων μπορούν να συνδέονται στο διαδίκτυο οποιαδήποτε στιγμή, από πολλαπλές τοποθεσίες και διαφορετικές υπηρεσίες, όπως αναφέρεται ανωτέρω, η θέση της WP29 είναι ότι ένα «κατάλληλο μέτρο» για την παροχή των πληροφοριών διαφάνειας στην περίπτωση υπευθύνων επεξεργασίας δεδομένων με ψηφιακή/διαδικτυακή παρουσία είναι η χρήση ηλεκτρονικής δήλωσης για την προστασία της ιδιωτικής ζωής. Ωστόσο, με βάση τις περιστάσεις της συλλογής και της επεξεργασίας των δεδομένων, ένας υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων μπορεί να πρέπει να χρησιμοποιήσει επιπροσθέτως (ή εναλλακτικά, όταν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων δεν έχει ψηφιακή/διαδικτυακή παρουσία) άλλους τρόπους και μορφότυπους για την παροχή των πληροφοριών. Άλλοι πιθανοί τρόποι παροχής των πληροφοριών στο υποκείμενο των δεδομένων που προκύπτουν από τα ακόλουθα διαφορετικά περιβάλλοντα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα, ανάλογα με το περιβάλλον. Όπως σημειώθηκε προηγουμένως, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας μπορούν να ακολουθούν μια προσέγγιση πολλαπλών επιπέδων όταν επιλέγουν να χρησιμοποιήσουν έναν συνδυασμό τέτοιων μεθόδων, εξασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι πλέον σημαντικές πληροφορίες (βλ. παράγραφο 36 και 38) παρέχονται πάντα στο πρώτο επίπεδο που χρησιμοποιείται για την επικοινωνία με το υποκείμενο των δεδομένων.

- α. Έντυπο περιβάλλον, για παράδειγμα κατά τη σύναψη συμβάσεων με ταχυδρομική αποστολή: γραπτές διευκρινίσεις, φυλλάδια, πληροφορίες σε

- έγγραφα συμβάσεων, γελοιογραφίες, γραφήματα πληροφοριών ή διαγράμματα ροής·
- β. Τηλεφωνική επικοινωνία: προφορικές διευκρινίσεις από φυσικό πρόσωπο ώστε να υπάρχει αλληλεπίδραση και οι ερωτήσεις να απαντώνται ή αυτοματοποιημένες ή προεγγεγραμμένες πληροφορίες με επιλογές για ακρόαση περισσότερων και πιο αναλυτικών πληροφοριών·
 - γ. Περιβάλλον έξυπνης τεχνολογίας/ΔΤΠ χωρίς οθόνη, όπως ανάλυση παρακολούθησης Wi-Fi: εικονίδια, κωδικοί QR, φωνητικές ειδοποιήσεις, γραπτές λεπτομέρειες που ενσωματώνονται σε έντυπες οδηγίες ρύθμισης, βίντεο που ενσωματώνονται σε ψηφιακές οδηγίες ρύθμισης, γραπτές πληροφορίες σχετικά με την έξυπνη συσκευή, μηνύματα που αποστέλλονται με μήνυμα SMS ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ορατοί πίνακες που περιέχουν τις πληροφορίες, ελεύθερης πρόσβασης στο κοινό σήμανση ή εκστρατείες ενημέρωσης του κοινού·
 - δ. Περιβάλλον διαπροσωπικής επικοινωνίας, όπως απάντηση σε δημοσκοπήσεις, έγγραφη αυτοπροσώπως για μια υπηρεσία: προφορικές ή γραπτές διευκρινίσεις που παρέχονται σε έντυπο ή ηλεκτρονικό μορφότυπο·
 - ε. Περιβάλλον «πραγματικής ζωής» με καταγραφή μέσω συστήματος CCTV/μη επανδρωμένου αεροσκάφους: ορατοί πίνακες που περιέχουν τις πληροφορίες, ελεύθερης πρόσβασης στο κοινό σήμανση, εκστρατείες ενημέρωσης του κοινού ή δηλώσεις σε εφημερίδες/μέσα ενημέρωσης.

Πληροφορίες σχετικά με την κατάρτιση προφίλ και την αυτοματοποιημένη λήψη αποφάσεων

41. Οι πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ, όπως αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφοι 1 και 4, μαζί με σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τη λογική που ακολουθείται και τη σημασία και τις προβλεπόμενες συνέπειες της επεξεργασίας για το υποκείμενο των δεδομένων, αποτελούν μέρος των υποχρεωτικών πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται σε ένα υποκείμενο των δεδομένων δυνάμει του άρθρου 13 παράγραφος 2 στοιχείο στ) και του άρθρου 14 παράγραφος 2 στοιχείο ζ). Η WP29 έχει αναπτύξει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων και την κατάρτιση προφίλ³⁵, οι οποίες θα πρέπει να μελετώνται για περαιτέρω καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να εξασφαλίζεται διαφάνεια στις συγκεκριμένες περιστάσεις κατάρτισης προφίλ. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, εκτός από τις ειδικές απαιτήσεις διαφάνειας που ισχύουν για την αυτοματοποιημένη λήψη αποφάσεων δυνάμει του άρθρου 13 παράγραφος 2 στοιχείο στ) και του άρθρου 14 παράγραφος 2 στοιχείο ζ), οι παρατηρήσεις στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη σημασία της ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων όσον αφορά τις συνέπειες της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τους και τη γενική αρχή ότι τα υποκείμενα των δεδομένων δεν θα πρέπει να εκπλησσονται από την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τους, ισχύουν επίσης για την

³⁵ Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων και την κατάρτιση προφίλ για τους σκοπούς του κανονισμού 2016/679, WP 251

κατάρτιση προφίλ εν γένει (όχι απλώς για την κατάρτιση προφίλ που καλύπτεται από το άρθρο 22³⁶), ως τύπο επεξεργασίας³⁷.

Λοιπά ζητήματα – κίνδυνοι, κανόνες και εγγυήσεις

42. Η αιτιολογική σκέψη 39 του ΓΚΠΔ αναφέρεται επίσης στην παροχή ορισμένων πληροφοριών οι οποίες δεν καλύπτονται ρητώς από τα άρθρα 13 και 14 (βλ. κείμενο της αιτιολογικής σκέψης στην παράγραφο 28 ανωτέρω). Η αναφορά στη συγκεκριμένη αιτιολογική σκέψη στην ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων για τους κινδύνους, τους κανόνες και τις εγγυήσεις όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα συνδέεται με μια σειρά άλλα ζητήματα. Σε αυτά περιλαμβάνονται οι εκτιμήσεις αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων (ΕΑΠΔ). Όπως προβλέπεται στις κατευθυντήριες γραμμές της WP29 σχετικά με τις ΕΑΠΔ,³⁸ οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων μπορούν να εξετάζουν το ενδεχόμενο δημοσίευσης της ΕΑΠΔ (ή μέρους αυτής), με στόχο την ενίσχυση της εμπιστοσύνης στις πράξεις επεξεργασίας και την απόδειξη της διαφάνειας και της λογοδοσίας, παρότι αυτή η δημοσίευση δεν είναι υποχρεωτική. Επιπλέον, η τήρηση ενός κώδικα δεοντολογίας (ο οποίος προβλέπεται στο άρθρο 40) ενδέχεται να συμβάλει στην απόδειξη της διαφάνειας, καθώς οι κώδικες δεοντολογίας μπορούν να καταρτίζονται με σκοπό τον προσδιορισμό της εφαρμογής του ΓΚΠΔ όσον αφορά: τη θεμιτή και με διαφάνεια επεξεργασία· την ενημέρωση του κοινού και των υποκειμένων των δεδομένων, την ενημέρωση και την προστασία των παιδιών, μεταξύ άλλων θεμάτων.
43. Άλλο σχετικό ζήτημα που αφορά τη διαφάνεια είναι η προστασία των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού (όπως απαιτείται από το άρθρο 25). Αυτές οι αρχές απαιτούν από τους υπευθύνους επεξεργασίας να ενσωματώνουν ζητήματα προστασίας δεδομένων στις πράξεις και στα συστήματα επεξεργασίας τους από την αρχή, και όχι να αντιμετωπίζουν την προστασία των δεδομένων ως ζήτημα συμμόρφωσης της τελευταίας στιγμής. Στην αιτιολογική σκέψη 78 γίνεται αναφορά στους υπευθύνους επεξεργασίας δεδομένων που εφαρμόζουν μέτρα τα οποία πληρούν τις απαιτήσεις της προστασίας δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη διαφάνεια όσον αφορά τις λειτουργίες και την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
44. Ξεχωριστά, το θέμα των από κοινού υπευθύνων επεξεργασίας αφορά επίσης την ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων για τους κινδύνους, τους κανόνες και τις εγγυήσεις. Το άρθρο 26 παράγραφος 1 απαιτεί από τους από κοινού υπευθύνους

³⁶ Αυτό ισχύει για τη λήψη αποφάσεων που βασίζεται αποκλειστικά σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ, η οποία παράγει έννομα αποτελέσματα έναντι του υποκειμένου των δεδομένων ή το επηρεάζει σημαντικά κατά ανάλογο τρόπο.

³⁷ Στην αιτιολογική σκέψη 60, η οποία είναι συναφής στην προκειμένη περίπτωση, ορίζεται ότι «Περαιτέρω, το υποκείμενο των δεδομένων θα πρέπει να ενημερώνεται αν καταρτίζεται το προφίλ του και ποιες συνέπειες έχει αυτό».

³⁸ Κατευθυντήριες γραμμές για την εκτίμηση του αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων (ΕΑΠΔ) και καθορισμός του κατά πόσον η επεξεργασία «ενδέχεται να επιφέρει υψηλό κίνδυνο» για τους σκοπούς του κανονισμού 2016/679, WP 248 rev.1

επεξεργασίας να καθορίζουν με διαφανή τρόπο τις αντίστοιχες ευθύνες τους για συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον ΓΚΠΔ, ιδίως όσον αφορά την άσκηση των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων και τα αντίστοιχα καθήκοντά τους για να παρέχουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα 13 και 14. Το άρθρο 26 παράγραφος 2 απαιτεί η ουσία της συμφωνίας μεταξύ των υπευθύνων επεξεργασίας δεδομένων να τίθεται στη διάθεση του υποκειμένου των δεδομένων. Δηλαδή, πρέπει να είναι απόλυτα σαφές σε ένα υποκείμενο των δεδομένων ποιον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων μπορεί να προσεγγίσει σε περίπτωση που σκοπεύει να ασκήσει ένα ή περισσότερα από τα δικαιώματά του δυνάμει του ΓΚΠΔ³⁹.

Πληροφορίες σχετικά με την περαιτέρω επεξεργασία

45. Τόσο το άρθρο 13 όσο και το άρθρο 14 περιέχουν μια διάταξη⁴⁰ η οποία απαιτεί από έναν υπεύθυνο επεξεργασίας να ενημερώνει ένα υποκείμενο των δεδομένων εάν προτίθεται να επεξεργαστεί περαιτέρω τα δεδομένα προσωπικού του χαρακτήρα για σκοπό άλλο από εκείνον για τον οποίο συλλέχθηκαν//ελήφθησαν. Σε αυτή την περίπτωση, «ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων, πριν από την εν λόγω περαιτέρω επεξεργασία, πληροφορίες για τον σκοπό αυτόν και άλλες τυχόν αναγκαίες πληροφορίες, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2». Ειδικότερα, αυτές οι διατάξεις θέτουν σε εφαρμογή την αρχή που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο β) και σύμφωνα με την οποία τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και η περαιτέρω επεξεργασία τους κατά τρόπο *ασύμβατο* προς αυτούς τους σκοπούς απαγορεύεται⁴¹. Στο δεύτερο μέρος του άρθρου 5 παράγραφος 1 αναφέρεται ότι η περαιτέρω επεξεργασία για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον ή σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή στατιστικούς σκοπούς δεν θεωρείται ασύμβατη με τους αρχικούς σκοπούς σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1. Όταν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία για σκοπούς που δεν είναι *συμβατοί* προς τους αρχικούς σκοπούς (το άρθρο 6 παράγραφος 4 παρέχει ενημέρωση σχετικά με αυτό το θέμα⁴²), εφαρμόζονται το άρθρο 13 παράγραφος 3 και το άρθρο 14 παράγραφος 4. Οι απαιτήσεις σε αυτά τα άρθρα για την ενημέρωση ενός υποκειμένου των δεδομένων σχετικά με την περαιτέρω επεξεργασία προάγουν τη θέση που προβάλλεται στον ΓΚΠΔ

³⁹ Σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 3, ανεξάρτητα από τους όρους της συμφωνίας μεταξύ των από κοινού υπευθύνων επεξεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 1, ένα υποκείμενο των δεδομένων μπορεί να ασκήσει τα δικαιώματά του δυνάμει του ΓΚΠΔ έναντι και κατά καθενός από τους από κοινού υπευθύνους επεξεργασίας.

⁴⁰ Στο άρθρο 13 παράγραφος 3 και στο άρθρο 14 παράγραφος 4, στα οποία χρησιμοποιούνται ταυτόσημοι όροι.

⁴¹ Σχετικά με αυτή την αρχή, βλ. για παράδειγμα τις αιτιολογικές σκέψεις 47, 50, 61, 156 και 158, το άρθρο 6 παράγραφος 4 και το άρθρο 89

⁴² Το άρθρο 6 παράγραφος 4 ορίζει ενδεικτικά τους παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όταν εξακριβώνεται κατά πόσο η επεξεργασία για άλλο σκοπό είναι συμβατή προς τον σκοπό για τον οποίο συλλέχθηκαν αρχικά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, και ειδικότερα: η σχέση μεταξύ των σκοπών· το πλαίσιο εντός του οποίου συλλέχθηκαν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα· η φύση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ιδίως κατά πόσο περιλαμβάνονται ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή δεδομένα προσωπικού που σχετίζονται με ποινικές καταδικές και αδικήματα)· οι πιθανές συνέπειες της επιδιωκόμενης περαιτέρω επεξεργασίας για τα υποκείμενα των δεδομένων· και η ύπαρξη κατάλληλων εγγυήσεων.

ότι ένα υποκείμενο των δεδομένων, κατά τη χρονική στιγμή και στο πλαίσιο της συλλογής των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μπορεί εύλογα να αναμένει ότι για τον σκοπό αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί επεξεργασία⁴³. Δηλαδή, ένα υποκείμενο των δεδομένων δεν θα πρέπει να εκπλήσσεται όσον αφορά τον σκοπό της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του.

46. Μπορεί να ερμηνευτεί εκ πρώτης όψεως ότι το άρθρο 13 παράγραφος 3 και το άρθρο 14 παράγραφος 4, στον βαθμό που αναφέρονται στην παροχή άλλων τυχόν αναγκαίων πληροφοριών, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 22, αφήνουν κάποιο περιθώριο εκτίμησης στον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων όσον αφορά την έκταση και τις ειδικές κατηγορίες των πληροφοριών που αναφέρονται στη σχετική παράγραφο 2 (δηλ., άρθρο 13 παράγραφος 2 ή άρθρο 14 παράγραφος 2, ανάλογα με την περίπτωση) και θα πρέπει να παρέχονται στο υποκείμενο των δεδομένων. (Στην αιτιολογική σκέψη 61, γίνεται αναφορά σε «άλλες αναγκαίες πληροφορίες».) Ωστόσο, η αρχική θέση είναι ότι όλες αυτές οι πληροφορίες που προβλέπονται στη συγκεκριμένη παράγραφο θα πρέπει να παρέχονται στο υποκείμενο των δεδομένων, εκτός εάν μία ή περισσότερες κατηγορίες των πληροφοριών δεν υπάρχουν ή δεν είναι συναφείς/αφορούν τη συγκεκριμένη περίπτωση.
47. Η WP29 συνιστά οι υπεύθυνοι επεξεργασίας, προκειμένου να ενεργούν με διαφάνεια, νομιμότητα και λογοδοσία, να εξετάζουν το ενδεχόμενο να θέτουν στη διάθεση των υποκειμένων των δεδομένων στο πλαίσιο της δήλωσης για την προστασία της ιδιωτικής ζωής πληροφορίες σχετικά με την ανάλυση συμβατότητας που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 4⁴⁴ όταν χρησιμοποιείται νομική βάση διαφορετική από τη συγκατάθεση ή το εθνικό δίκαιο/δίκαιο της ΕΕ για τον νέο σκοπό της επεξεργασίας. (Δηλαδή, μια επεξήγηση όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο η επεξεργασία για άλλον ή άλλους σκοπούς είναι συμβατή προς τον αρχικό σκοπό). Κατά αυτό τον τρόπο, θα παρέχεται στα υποκείμενα των δεδομένων η δυνατότητα να εξετάζουν τη συμβατότητα της περαιτέρω επεξεργασίας και τις εγγυήσεις που παρέχονται και να αποφασίζουν εάν θα ασκήσουν τα δικαιώματά τους, π.χ., το δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας ή το δικαίωμα αντίταξης στην επεξεργασία, μεταξύ άλλων⁴⁵. Όταν οι υπεύθυνοι επεξεργασίας επιλέγουν να μην περιλάβουν τέτοιες πληροφορίες σε δήλωση για την προστασία της ιδιωτικής ζωής, η WP29 συνιστά να καθιστούν σαφές στα υποκείμενα των δεδομένων ότι μπορούν να λάβουν τις πληροφορίες κατόπιν αιτήματος.
48. Με την άσκηση των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων συνδέεται το θέμα του χρόνου. Όπως τονίζεται ανωτέρω, η έγκαιρη παροχή των πληροφοριών αποτελεί ζωτικής σημασίας στοιχείο των απαιτήσεων διαφάνειας σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14 και συνδέεται εγγενώς με την έννοια της θεμιτής επεξεργασίας. Οι πληροφορίες όσον

⁴³ Αιτιολογικές σκέψεις 47 και 50.

⁴⁴ Αναφέρεται επίσης στην αιτιολογική σκέψη 50.

⁴⁵ Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 63, κατά αυτό τον τρόπο ένα υποκείμενο δεδομένων θα έχει τη δυνατότητα να ασκεί το δικαίωμα πρόσβασης, προκειμένου να έχει επίγνωση και να επαληθεύει τη νομιμότητα της επεξεργασίας.

αφορά την *περαιτέρω επεξεργασία* πρέπει να παρέχονται «πριν από την εν λόγω περαιτέρω επεξεργασία». Η θέση της WP29 είναι ότι η εύλογη προθεσμία θα πρέπει να είναι μεταξύ της γνωστοποίησης και της έναρξης της επεξεργασίας, και όχι η επεξεργασία να ξεκινάει αμέσως μετά τη γνωστοποίηση του υποκειμένου των δεδομένων. Κατά αυτό τον τρόπο, τα υποκείμενα των δεδομένων αποκομίζουν τα πρακτικά οφέλη της αρχής της διαφάνειας και έχουν μια ουσιαστική ευκαιρία να εξετάζουν (και ενδεχομένως να ασκούν τα δικαιώματά τους όσον αφορά) την περαιτέρω επεξεργασία. Το τι συνιστά εύλογη προθεσμία θα εξαρτάται από τις ειδικές περιστάσεις. Σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, όσο πιο παρεμβατική είναι (ή τουλάχιστον αναμένεται να είναι) η περαιτέρω επεξεργασία, τόσο μεγαλύτερη θα πρέπει να είναι η προθεσμία. Αντίστοιχα, σύμφωνα με την αρχή της λογοδοσίας, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας πρέπει να είναι σε θέση να αποδεικνύουν γιατί οι αποφάσεις που έχουν λάβει όσον αφορά τον χρόνο της παροχής αυτών των πληροφοριών είναι δικαιολογημένες για τις περιστάσεις και γιατί το χρονικό σημείο συνολικά είναι δίκαιο για τα υποκείμενα των δεδομένων. (Βλ. επίσης τις προηγούμενες παρατηρήσεις σχετικά με την εξακρίβωση των εύλογων προθεσμιών στις παραγράφους 30 έως 32 ανωτέρω.)

Εργαλεία απεικόνισης

49. Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι η εφαρμογή της αρχής της διαφάνειας στον ΓΚΠΔ δεν περιορίζεται απλώς μέσω γνωστοποιήσεων γλωσσικού περιεχομένου (είτε γραπτών είτε προφορικών). Ο ΓΚΠΔ προβλέπει τη χρήση εργαλείων απεικόνισης (και πιο συγκεκριμένα, εικονιδίων, μηχανισμών πιστοποίησης και σφραγίδων και σημάτων προστασίας δεδομένων) κατά περίπτωση. Στην αιτιολογική σκέψη 58⁴⁶ αναφέρεται ότι η προσβασιμότητα της ενημέρωσης που απευθύνεται στο κοινό ή στα υποκείμενα των δεδομένων είναι ιδιαίτερα σημαντική στο επιγραμμικό περιβάλλον⁴⁷.

Εικονίδια

50. Στην αιτιολογική σκέψη 60 προβλέπεται ότι οι πληροφορίες πρέπει να παρέχονται στο υποκείμενο των δεδομένων «σε συνδυασμό με» τυποποιημένα εικονίδια, ώστε να καθίσταται δυνατή η εφαρμογή μιας προσέγγισης πολλαπλών επιπέδων. Ωστόσο, η χρήση εικονιδίων δεν θα πρέπει απλώς να αντικαθιστά τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την άσκηση των δικαιωμάτων ενός υποκειμένου των δεδομένων ούτε θα πρέπει να υποκαθιστά τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις του υπευθύνου επεξεργασίας δεδομένων σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14. Στο άρθρο 12 παράγραφος 7 στο οποίο προβλέπεται η χρήση τέτοιων εικονιδίων αναφέρεται ότι:

⁴⁶ «Οι πληροφορίες αυτές θα μπορούσαν να παρέχονται σε ηλεκτρονική μορφή, για παράδειγμα, όταν απευθύνονται στο κοινό, μέσω ιστοσελίδας. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία σε περιπτώσεις στις οποίες η πληθώρα των συμμετεχόντων και η πολυπλοκότητα των χρησιμοποιούμενων τεχνολογιών καθιστούν δύσκολο για το υποκείμενο των δεδομένων να γνωρίζει και να κατανοεί εάν, από ποιον και για ποιο σκοπό συλλέγονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, όπως στην περίπτωση επιγραμμικής διαφήμισης.»

⁴⁷ Σε αυτό το πλαίσιο, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα υποκείμενα των δεδομένων με προβλήματα όρασης (π.χ., αχρωματοψία στο κόκκινο και στο πράσινο).

«Οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στα υποκείμενα των δεδομένων σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14 μπορούν να παρέχονται σε συνδυασμό με τυποποιημένα εικονίδια προκειμένου να δίνεται με ευδιάκριτο, κατανοητό και ευανάγνωστο τρόπο μια ουσιαστική επισκόπηση της σκοπούμενης επεξεργασίας. Εάν τα εικονίδια διατίθενται ηλεκτρονικά, είναι μηχανικώς αναγνώσιμα.»

51. Δεδομένου ότι στο άρθρο 12 παράγραφος 7 αναφέρεται ότι «Εάν τα εικονίδια διατίθενται ηλεκτρονικά, θα πρέπει να είναι μηχανικώς αναγνώσιμα», αυτό σημαίνει ότι ενδέχεται να υπάρχουν περιπτώσεις όπου τα εικονίδια δεν παρουσιάζονται ηλεκτρονικά,⁴⁸ για παράδειγμα εικονίδια σε έντυπη μορφή, συσκευές ΔτΠ ή στη συσκευασία συσκευών ΔτΠ, σε ανακοινώσεις σε δημόσιους χώρους σχετικά με την παρακολούθηση του Wi-Fi, σε κωδικούς QR και σε δηλώσεις σε συστήματα CCTV.
52. Είναι σαφές ότι ο σκοπός της χρήσης εικονιδίων είναι η ενίσχυση της διαφάνειας για τα υποκείμενα των δεδομένων μέσω της πιθανής μείωσης της ανάγκης για την παρουσίαση τεράστιων όγκων γραπτών πληροφοριών σε ένα υποκείμενο των δεδομένων. Ωστόσο, η χρησιμότητα των εικονιδίων για την αποτελεσματική παροχή των πληροφοριών που απαιτείται να παρέχονται στα υποκείμενα των δεδομένων σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14 εξαρτάται από την τυποποίηση των συμβόλων/εικόνων που χρησιμοποιούνται και αναγνωρίζονται καθολικά σε ολόκληρη την ΕΕ ως συντομογραφίες για αυτές τις πληροφορίες. Εν προκειμένω, ο ΓΚΠΔ αναθέτει την ευθύνη για την ανάπτυξη ενός κώδικα εικονιδίων στην Επιτροπή, ωστόσο, εν τέλει, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων δύναται, είτε κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής είτε αυτοβούλως, να παράσχει στην Επιτροπή γνωμοδότηση σχετικά με αυτά τα εικονίδια⁴⁹. Η WP29 αναγνωρίζει ότι, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 166, η ανάπτυξη ενός κώδικα εικονιδίων θα πρέπει να γίνει με επίκεντρο μια τεκμηριωμένη προσέγγιση και,

⁴⁸ Ο ΓΚΠΔ δεν περιέχει ορισμό του «μηχανικώς αναγνώσιμο», ωστόσο η αιτιολογική σκέψη 21 της οδηγίας 2013/37/ΕΕ ορίζει το «μηχανικώς αναγνώσιμο» ως:

«το ψηφιακό έγγραφο υπό μορφή αρχείου διαρθρωμένου κατά τρόπο ώστε οι εφαρμογές λογισμικού να μπορούν εύκολα να εντοπίζουν, να αναγνωρίζουν και να εξάγουν συγκεκριμένα δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων μεμονωμένων δηλώσεων γεγονότων, και της εσωτερικής τους δομής. Τα δεδομένα που έχουν κωδικοποιηθεί σε αρχεία που είναι διαρθρωμένα σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο είναι μηχαναγνώσιμα δεδομένα. Οι μηχαναγνώσιμοι μορφότυποι μπορούν να είναι ανοικτοί ή ιδιόκτητοι: μπορούν να υπάρχουν επίσημα πρότυπα ή όχι. Τα έγγραφα που έχουν κωδικοποιηθεί σε μορφή αρχείου που περιορίζει μια τέτοια αυτόματη επεξεργασία, διότι τα δεδομένα δεν μπορούν ή δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν από αυτά τα έγγραφα, δεν θα πρέπει να θεωρούνται ως έγγραφα σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, όταν αυτό είναι σκόπιμο, να ενθαρρύνουν τη χρήση ανοικτών, μηχαναγνώσιμων μορφότυπων.»

⁴⁹ Το άρθρο 12 παράγραφος 8 προβλέπει ότι η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 92 για τον καθορισμό των πληροφοριών που πρέπει να παρουσιάζονται με τα εικονίδια και των διαδικασιών για την παροχή τυποποιημένων εικονιδίων. Η αιτιολογική σκέψη 166 (η οποία αφορά εν γένει τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της Επιτροπής) παρέχει χρήσιμες πληροφορίες και προβλέπει ότι η Επιτροπή πρέπει τις κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, μεταξύ άλλων και σε επίπεδο εμπειρογνομώνων. Ωστόσο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) διαδραματίζει επίσης σημαντικό συμβουλευτικό ρόλο όσον αφορά την τυποποίηση των εικονιδίων, δεδομένου ότι το άρθρο 70 παράγραφος 1 στοιχείο αναφέρει ότι το ΕΣΠΔ γνωμοδοτεί, είτε με δική του πρωτοβουλία είτε, κατά περίπτωση, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, στην Επιτροπή σχετικά με τα εικονίδια.

πριν από οποιαδήποτε τέτοια τυποποίηση, θα είναι απαραίτητο να διεξαχθεί εκτενής έρευνα σε συνεργασία με τη βιομηχανία και το ευρύτερο κοινό όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των εικονιδίων σε αυτό το πλαίσιο.

Μηχανισμοί πιστοποίησης, σφραγίδες και σήματα

53. Εκτός από τη χρήση τυποποιημένων εικονιδίων, ο ΓΚΠΔ (άρθρο 42) προβλέπει επίσης τη χρήση μηχανισμών πιστοποίησης προστασίας δεδομένων και σφραγίδων και σημάτων προστασίας δεδομένων με σκοπό την απόδειξη της συμμόρφωσης προς τον ΓΚΠΔ των πράξεων επεξεργασίας από τους υπευθύνους επεξεργασίας και τους εκτελούντες την επεξεργασία και την ενίσχυση της διαφάνειας για τα υποκείμενα των δεδομένων⁵⁰. Η WP29 θα εκδώσει εν ευθέτω χρόνω κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τους μηχανισμούς πιστοποίησης.

Άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων

54. Η διαφάνεια συνεπάγεται μια τριπλή υποχρέωση για τους υπευθύνους επεξεργασίας δεδομένων όσον αφορά τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων δυνάμει του ΓΚΠΔ, καθώς πρέπει⁵¹:
- να παρέχουν πληροφορίες στα υποκείμενα των δεδομένων σχετικά με τα δικαιώματά τους⁵² [όπως απαιτείται σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 2 στοιχείο β) και το άρθρο 14 παράγραφος 2 στοιχείο γ)].
 - να συμμορφώνονται με την αρχή της διαφάνειας (δηλ., όσον αφορά την ποιότητα των επικοινωνιών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 12 παράγραφος 1) κατά την επικοινωνία με τα υποκείμενα των δεδομένων όσον αφορά τα δικαιώματά τους που προβλέπονται στα άρθρα 15 έως 22 και 34· και
 - να διευκολύνουν την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων που προβλέπονται στα άρθρα 15 έως 22.
55. Οι απαιτήσεις του ΓΚΠΔ όσον αφορά την άσκηση αυτών των δικαιωμάτων και τη φύση των πληροφοριών που απαιτούνται έχουν σχεδιαστεί ώστε τα υποκείμενα των δεδομένων να είναι κατά τρόπο ουσιαστικό σε θέση να διεκδικούν τα δικαιώματά τους και να ζητούν από τους υπευθύνους επεξεργασίας δεδομένων να λογοδοτούν για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τους. Στην αιτιολογική σκέψη 59 τονίζεται ότι «*Θα πρέπει να προβλέπονται τρόποι για να διευκολύνεται το υποκείμενο των δεδομένων να ασκεί τα δικαιώματά του*» και ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων θα πρέπει «*επίσης να παρέχει τα μέσα για ηλεκτρονική υποβολή των αιτημάτων, ιδίως όταν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υφίστανται επεξεργασία με ηλεκτρονικά μέσα*». Ο τρόπος

⁵⁰ Βλ. την παραπομπή στην αιτιολογική σκέψη 100

⁵¹ Στην ενότητα του «Διαφάνεια και ρυθμίσεις» του ΓΚΠΔ για τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων (ενότητα 1, κεφάλαιο III, άρθρο 12)

⁵² Πρόσβαση, διόρθωση, διαγραφή, περιορισμός της επεξεργασίας, αντίταξη στην επεξεργασία, φορητότητα

που παρέχει ένας υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων στα υποκείμενα των δεδομένων για την άσκηση των δικαιωμάτων τους θα πρέπει να είναι κατάλληλος για το πλαίσιο και τη φύση της σχέσης και των αλληλεπιδράσεων μεταξύ του υπευθύνου επεξεργασίας και ενός υποκειμένου των δεδομένων. Προς αυτό τον σκοπό, ένας υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων μπορεί να επιθυμεί να παράσχει έναν ή περισσότερους διαφορετικούς τρόπους για την άσκηση των δικαιωμάτων, οι οποίοι αντανακλούν τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους τα υποκείμενα των δεδομένων αλληλεπιδρούν με τον συγκεκριμένο υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων.

Παράδειγμα

Ένας πάροχος υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης χρησιμοποιεί ένα ηλεκτρονικό έντυπο στον ιστότοπό του και έγχαρτα έντυπα στην υποδοχή των κλινικών του, ώστε να διευκολύνει την υποβολή αιτημάτων πρόσβασης για δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τόσο διαδικτυακά όσο και αυτοπροσώπως. Παρότι προσφέρει αυτούς τους τρόπους, ο πάροχος υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης εξακολουθεί να αποδέχεται αιτήματα πρόσβασης που υποβάλλονται με άλλους τρόπους (όπως μέσω επιστολής ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) και παρέχει ένα ειδικό προς αυτό τον σκοπό σημείο επαφής (η πρόσβαση στο οποίο είναι δυνατή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή τηλεφωνικώς) ώστε να βοηθάει τα υποκείμενα των δεδομένων να ασκούν τα δικαιώματά τους.

Εξαιρέσεις από την υποχρέωση παροχής συνδρομής

Εξαιρέσεις από το άρθρο 13

56. Η μόνη εξαίρεση από τις υποχρεώσεις ενός υπευθύνου επεξεργασίας δεδομένων που προβλέπονται στο άρθρο 13 όταν έχει συλλέξει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα απευθείας από ένα υποκείμενο των δεδομένων είναι «όταν και εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει ήδη τις πληροφορίες»⁵³. Σύμφωνα με την αρχή της λογοδοσίας, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων πρέπει να αποδεικνύουν (και να καταγράφουν) τις πληροφορίες που έχει ήδη το υποκείμενο των δεδομένων, πώς και πότε τις έλαβε, καθώς και ότι δεν έχουν προκύψει αλλαγές έκτοτε σε αυτές τις πληροφορίες, οι οποίες θα τις καθιστούσαν παρωχημένες. Επιπλέον, η χρήση της διατύπωσης «εφόσον» στο άρθρο 13 παράγραφος 4 καθιστά σαφές ότι, ακόμη και αν στο υποκείμενο των δεδομένων έχουν παρασχεθεί κατά το παρελθόν ορισμένες κατηγορίες των πληροφοριών που προβλέπονται στο άρθρο 13, ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων εξακολουθεί να έχει την υποχρέωση να παρέχει αυτές τις πληροφορίες, ώστε να διασφαλίζει ότι το υποκείμενο των δεδομένων διαθέτει πλέον το πλήρες σύνολο των πληροφοριών που παρατίθενται στα άρθρα 13 παράγραφοι 1 και 2. Το παράδειγμα που ακολουθεί συνιστά

⁵³ Άρθρο 13 παράγραφος 4

βέλτιστη πρακτική όσον αφορά τον περιοριστικό τρόπο κατά τον οποίο θα πρέπει να ερμηνεύεται η εξαίρεση από το άρθρο 13 παράγραφος 4.

Παράδειγμα

Ένα πρόσωπο εγγράφεται σε μια υπηρεσία ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και λαμβάνει όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες του άρθρου 13 παράγραφοι 1 και 2 κατά τον χρόνο της εγγραφής. Έξι μήνες αργότερα, το υποκείμενο των δεδομένων ενεργοποιεί μια συνδεδεμένη λειτουργία αποστολής άμεσων μηνυμάτων μέσω του παρόχου υπηρεσιών ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και παρέχει τον αριθμό κινητού τηλεφώνου του για αυτό τον σκοπό. Ο πάροχος υπηρεσιών παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων ορισμένες από τις πληροφορίες του άρθρου 13 παράγραφοι 1 και 2 σχετικά με την επεξεργασία του αριθμού τηλεφώνου (π.χ., σκοποί και νομική βάση για την επεξεργασία, αποδέκτες, περίοδος διατήρησης), ωστόσο δεν παρέχει άλλες πληροφορίες τις οποίες το πρόσωπο έχει ήδη στη διάθεσή του εδώ και 6 μήνες και οι οποίες δεν έχουν αλλάξει έκτοτε (π.χ., η ταυτότητα και τα στοιχεία επικοινωνίας του υπευθύνου επεξεργασίας, πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων και το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στην αρμόδια εποπτική αρχή). Ωστόσο, για λόγους βέλτιστης πρακτικής, θα πρέπει να παρασχεθεί εκ νέου το πλήρες σύνολο των πληροφοριών στο υποκείμενο των δεδομένων. Εντούτοις, το υποκείμενο των δεδομένων θα πρέπει επίσης να μπορεί να διαπιστώσει με ευκολία ποιες πληροφορίες μεταξύ αυτών είναι νέες. Η νέα επεξεργασία για τους σκοπούς της υπηρεσίας αποστολής άμεσων μηνυμάτων ενδέχεται να επηρεάσει το υποκείμενο των δεδομένων κατά τρόπο που θα το παρακινούσε να επιδιώξει την άσκηση ενός δικαιώματος την ύπαρξη του οποίου μπορεί να είχε ξεχάσει, καθώς η τελευταία ενημέρωση που έλαβε ήταν έξι μήνες πριν. Με την παροχή όλων των πληροφοριών διασφαλίζεται ότι το υποκείμενο των δεδομένων διατηρεί πλήρη επίγνωση του τρόπου με τον οποίο χρησιμοποιούνται τα δεδομένα του και του τρόπου με τον οποίο μπορεί να ασκήσει τα δικαιώματά του.

Εξαιρέσεις από το άρθρο 14

57. Το άρθρο 14 διαμορφώνει ένα πολύ ευρύτερο σύνολο εξαιρέσεων από την υποχρέωση παροχής πληροφοριών που υπέχει ένας υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων όταν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν έχουν ληφθεί από το υποκείμενο των δεδομένων. Κατά γενικό κανόνα, αυτές οι εξαιρέσεις θα πρέπει να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται συσταλτικά. Εκτός από τις περιπτώσεις όπου το υποκείμενο των δεδομένων έχει ήδη τις εν λόγω πληροφορίες [άρθρο 14 παράγραφος 5 στοιχείο α)], το άρθρο 14 παράγραφος 5 επιτρέπει επίσης τις ακόλουθες εξαιρέσεις:
- Η παροχή τέτοιων πληροφοριών είναι αδύνατη ή θα συνεπαγόταν δυσανάλογη προσπάθεια, ιδίως όσον αφορά επεξεργασία για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον, για σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή

στατιστικούς σκοπούς ή θα καθιστούσε αδύνατη ή θα έβλαπτε σε μεγάλο βαθμό την επίτευξη των σκοπών της επεξεργασίας·

- Ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων υπόκειται σε απαίτηση του εθνικού δικαίου ή του δικαίου της ΕΕ να αποκτά ή να κοινολογεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και η νομοθεσία παρέχει την κατάλληλη προστασία για τα έννομα συμφέροντα του υποκειμένου των δεδομένων· ή
- Μια υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου (συμπεριλαμβανομένης της εκ νόμου υποχρέωσης τήρησης του απορρήτου), η οποία ρυθμίζεται από το εθνικό δίκαιο ή το δίκαιο της ΕΕ, συνεπάγεται ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να παραμείνουν εμπιστευτικά.

Αποδεικνύεται αδύνατη, θα συνεπαγόταν δυσανάλογη προσπάθεια και είναι πιθανόν να βλάψει σε μεγάλο βαθμό την επίτευξη των σκοπών

58. Το άρθρο 14 παράγραφος 5 στοιχείο β) προβλέπει 3 ξεχωριστές περιπτώσεις όπου η υποχρέωση παροχής των πληροφοριών που ορίζονται στο άρθρο 14 παράγραφοι 1, 2 και 4 αίρεται:

- (i) Όταν αποδεικνύεται αδύνατη (ιδίως για σκοπούς αρχειοθέτησης, σκοπούς επιστημονικής/ιστορικής έρευνας ή στατιστικούς σκοπούς)·
- (ii) Όταν συνεπάγεται δυσανάλογη προσπάθεια (ιδίως για σκοπούς αρχειοθέτησης, σκοπούς επιστημονικής/ιστορικής έρευνας ή στατιστικούς σκοπούς)· ή
- (iii) Όταν η παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 θα καθιστούσε αδύνατη ή θα έβλαπτε σε μεγάλο βαθμό την επίτευξη των σκοπών της επεξεργασίας.

«Αποδεικνύεται αδύνατη»

59. Η περίπτωση όπου η παροχή των πληροφοριών «αποδεικνύεται αδύνατη» σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 5 στοιχείο β) είναι μια απόλυτη κατάσταση, διότι είτε κάτι είναι αδύνατο είτε είναι δυνατό· Δεν υπάρχουν διαβαθμίσεις όσον αφορά την αδυναμία. Συνεπώς, εάν ένας υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων επιδιώκει να βασιστεί σε αυτή την εξαίρεση, πρέπει να αποδείξει τους παράγοντες που πράγματι *δεν του επέτρεψαν* να παράσχει τις συγκεκριμένες πληροφορίες στα υποκείμενα των δεδομένων. Εάν, έπειτα από ορισμένο χρονικό διάστημα, οι παράγοντες που προκάλεσαν την «αδυναμία» πάψουν να υφίστανται και καταστεί δυνατή η παροχή των πληροφοριών στα υποκείμενα των δεδομένων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων θα πρέπει να το πράττει αμέσως. Στην πράξη, θα είναι ελάχιστες οι περιπτώσεις όπου ένας υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί να αποδεικνύει ότι είναι πράγματι αδύνατη η παροχή των πληροφοριών στα υποκείμενα των δεδομένων. Το ακόλουθο παράδειγμα αποδεικνύει αυτό το επιχείρημα.

Παράδειγμα

Ένα υποκείμενο των δεδομένων εγγράφεται σε μια διαδικτυακή υπηρεσία συνδρομής με πληρωμή εκ των υστέρων. Μετά την εγγραφή, ο υπεύθυνος

επεξεργασίας δεδομένων συλλέγει πιστωτικά δεδομένα από έναν οργανισμό παροχής πληροφοριών ως προς την πιστοληπτική ικανότητα σχετικά με το υποκείμενο των δεδομένων, προκειμένου να αποφασίσει εάν θα παράσχει την υπηρεσία. Σύμφωνα με το πρωτόκολλό του, ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει να ενημερώσει τα υποκείμενα των δεδομένων σχετικά με τη συλλογή αυτών των πιστωτικών δεδομένων εντός τριών ημερών από τη συλλογή σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3 στοιχείο α). Ωστόσο, η διεύθυνση και ο αριθμός τηλεφώνου του υποκειμένου των δεδομένων δεν είναι καταχωρισμένα σε δημόσια μητρώα (το υποκείμενο των δεδομένων ζει στο εξωτερικό). Το υποκείμενο των δεδομένων δεν παρέσχε διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κατά την εγγραφή για την υπηρεσία ή η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου δεν είναι έγκυρη. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας θεωρεί ότι δεν έχει κανέναν τρόπο να επικοινωνήσει απευθείας με το υποκείμενο των δεδομένων. Σε αυτή την περίπτωση, ωστόσο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί να παράσχει πληροφορίες σχετικά με τη συλλογή πιστωτικών δεδομένων στον ιστότοπό του, πριν από την εγγραφή. Σε τέτοια περίπτωση, δεν θα είναι δυνατή η παροχή των πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 14.

Αδυναμία παροχής της πηγής των δεδομένων

60. Στην αιτιολογική σκέψη 61 αναφέρεται ότι «Όταν η προέλευση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν μπορεί να γνωστοποιηθεί στο υποκείμενο των δεδομένων διότι έχουν χρησιμοποιηθεί διάφορες πηγές, θα πρέπει να παρέχονται γενικές πληροφορίες». Η άρση της απαίτησης για παροχή στα υποκείμενα των δεδομένων πληροφοριών σχετικά με την πηγή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τους είναι δυνατή μόνο όταν η παροχή δεν είναι δυνατή διότι τα διάφορα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν το ίδιο υποκείμενο των δεδομένων δεν μπορούν να αποδοθούν σε μια συγκεκριμένη πηγή. Για παράδειγμα, το γεγονός και μόνον ότι μια βάση δεδομένων η οποία περιλαμβάνει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πολλαπλών υποκειμένων των δεδομένων έχει δημιουργηθεί από έναν υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων με τη χρήση περισσότερων από μίας πηγών δεν επαρκεί για την άρση αυτής της απαίτησης, εάν είναι δυνατός (παρότι χρονοβόρος ή επαχθής) ο εντοπισμός της πηγής από την οποία προήλθαν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του εκάστοτε υποκειμένου των δεδομένων. Δεδομένων των απαιτήσεων για προστασία των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού,⁵⁴ οι μηχανισμοί διαφάνειας θα πρέπει να ενσωματώνονται στα συστήματα επεξεργασία από την αρχή, ώστε όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που λαμβάνονται σε έναν οργανισμό να μπορούν να εντοπίζονται και να παρακολουθούνται μέχρι την πηγή τους σε οποιοδήποτε σημείο του κύκλου ζωής της επεξεργασίας δεδομένων (βλ. παράγραφο 43 ανωτέρω).

«Δυσανάλογη προσπάθεια»

⁵⁴ Άρθρο 25

61. Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 5 στοιχείο β), όπως συμβαίνει στην περίπτωση όπου η επεξεργασία «αποδεικνύεται αδύνατη», η παροχή μπορεί επίσης να συνεπάγεται «δυσανάλογη προσπάθεια», ιδίως όσον αφορά επεξεργασία «για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον, για σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή στατιστικούς σκοπούς, υπό τους όρους και τις εγγυήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 89 παράγραφος 1». Στην αιτιολογική σκέψη 62 γίνεται επίσης αναφορά σε αυτούς τους στόχους ως περιπτώσεις όπου η παροχή των πληροφοριών στο υποκείμενο των δεδομένων θα συνεπαγόταν δυσανάλογη προσπάθεια και αναφέρεται ότι, συνεπώς, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ο αριθμός των υποκειμένων των δεδομένων, η ηλικία των δεδομένων και τυχόν κατάλληλες εγγυήσεις που θεσπίστηκαν. Δεδομένης της έμφασης που δίνεται στο πλαίσιο της αιτιολογικής σκέψης 62 και του άρθρου 14 παράγραφος 5 στοιχείο β) στους σκοπούς αρχειοθέτησης και στους ερευνητικούς και στατιστικούς σκοπούς όσον αφορά την εφαρμογή αυτής της εξαίρεσης, η θέση της WP29 είναι ότι αυτή η εξαίρεση δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται *συστηματικά* από υπευθύνους επεξεργασίας δεδομένων που δεν υποβάλλουν σε επεξεργασία δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λόγους αρχειοθέτησης που άπτονται του δημόσιου συμφέροντος, για σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή για στατιστικούς σκοπούς. Η WP29 τονίζει το γεγονός ότι, όταν αυτοί είναι οι επιδιωκόμενοι σκοποί, εξακολουθεί να απαιτείται η ικανοποίηση των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 89 παράγραφος 1 και η παροχή των πληροφοριών πρέπει να συνεπάγεται δυσανάλογη προσπάθεια.
62. Κατά τον καθορισμό του τι μπορεί να συνιστά είτε αδυναμία είτε δυσανάλογη προσπάθεια σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 5 στοιχείο β), είναι σημαντικό να μην υπάρχουν συγκρίσιμες εξαιρέσεις δυνάμει του άρθρου 13 (όταν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συλλέγονται από ένα υποκείμενο των δεδομένων). Η μοναδική διαφορά μεταξύ μιας περίπτωσης που εμπίπτει στο άρθρο 13 και μιας περίπτωσης που εμπίπτει στο άρθρο 14 είναι ότι, στη δεύτερη περίπτωση, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συλλέγονται από το υποκείμενο των δεδομένων. Ως εκ τούτου, τίθεται ζήτημα αδυναμίας ή η δυσανάλογης προσπάθειας συνήθως λόγω περιστάσεων που δεν προκύπτουν εάν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συλλέγονται από το υποκείμενο των δεδομένων. Δηλαδή, η αδυναμία ή η δυσανάλογη προσπάθεια πρέπει να συνδέεται άμεσα με το γεγονός ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ελήφθησαν από άλλη πηγή και όχι από το υποκείμενο των δεδομένων.

Παράδειγμα

Ένα μεγάλο μητροπολιτικό νοσοκομείο απαιτεί από όλους τους ασθενείς για αυθημερόν επεμβάσεις, εισαγωγές μεγαλύτερης χρονικής διάρκειας και ραντεβού να συμπληρώνουν ένα έντυπο πληροφοριών ασθενούς με στόχο την καταγραφή των στοιχείων δύο πλησιέστερων συγγενών (υποκείμενα των δεδομένων). Δεδομένου του πολύ μεγάλου αριθμού ασθενών που επισκέπτεται το νοσοκομείο σε καθημερινή βάση, θα συνεπαγόταν δυσανάλογη προσπάθεια εκ μέρους του νοσοκομείου η παροχή σε όλα τα άτομα που έχουν καταγραφεί ως πλησιέστεροι συγγενείς στα έντυπα που συμπληρώνουν οι ασθενείς κάθε ημέρα των πληροφοριών που

απαιτούνται δυνάμει του άρθρου 14.

63. Οι παράγοντες που αναφέρονται ανωτέρω στην αιτιολογική σκέψη 62 (ο αριθμός των υποκειμένων των δεδομένων, η ηλικία των δεδομένων και τυχόν κατάλληλες εγγυήσεις που θεσπίστηκαν) μπορεί να είναι ενδεικτικοί των ειδών των ζητημάτων που συμβάλλουν ώστε ένα υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων να πρέπει να καταβάλει δυσανάλογη προσπάθεια για να γνωστοποιήσει σε ένα υποκείμενο των δεδομένων τις σχετικές πληροφορίες του άρθρου 14.

Παράδειγμα

Ιστορικοί ερευνητές που επιδιώκουν να δημιουργήσουν γενεαλογικά δέντρα βάσει επωνύμων λαμβάνουν με έμμεσο τρόπο μια μεγάλη βάση δεδομένων που σχετίζεται με 20.000 υποκείμενα των δεδομένων. Ωστόσο, η βάση δεδομένων συλλέχθηκε πριν από 50 έτη, δεν έχει επικαιροποιηθεί έκτοτε και δεν περιέχει στοιχεία επικοινωνίας. Δεδομένου του μεγέθους της βάσης δεδομένων και, ειδικότερα, της ηλικίας των δεδομένων, θα συνεπαγόταν δυσανάλογη προσπάθεια εκ μέρους των ερευνητών να εντοπίσουν τα υποκείμενα των δεδομένων μεμονωμένα προκειμένου να τους παράσχουν τις πληροφορίες του άρθρου 14.

64. Όταν ένας υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων επιδιώκει να χρησιμοποιήσει την εξαίρεση που προβλέπεται στο άρθρο 14 παράγραφος 5 στοιχείο β) βασιζόμενος στο γεγονός ότι η παροχή των πληροφοριών συνεπάγεται δυσανάλογη προσπάθεια, θα πρέπει να εφαρμόζει μια διαδικασία εξισορρόπησης ώστε να αξιολογεί την προσπάθεια που πρέπει να καταβάλει ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων για να παράσχει τις πληροφορίες στο υποκείμενο των δεδομένων έναντι του αντικτύπου και των επιπτώσεων στο υποκείμενο των δεδομένων σε περίπτωση μη παροχής των πληροφοριών σε αυτό. Αυτή η αξιολόγηση θα πρέπει να τεκμηριώνεται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων σύμφωνα με τις υποχρεώσεις λογοδοσίας στις οποίες υπόκειται. Σε αυτή την περίπτωση, το άρθρο 14 παράγραφος 5 στοιχείο β) διευκρινίζει ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων, των ελευθεριών και των έννομων συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων. Αυτό ισχύει επίσης όταν ένας ελεγκτής δεδομένων κρίνει ότι η παροχή των πληροφοριών αποδεικνύεται αδύνατη ή είναι πιθανόν να καταστήσει αδύνατη ή να βλάψει σε μεγάλο βαθμό την επίτευξη των σκοπών της επεξεργασίας. Ένα κατάλληλο μέτρο, όπως καθορίζεται στο άρθρο 14 παράγραφος 5 στοιχείο β), που πρέπει πάντα να λαμβάνουν οι υπεύθυνοι επεξεργασίας είναι να καθιστούν τις πληροφορίες διαθέσιμες στο κοινό. Ένας υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί να το πράττει αυτό με διάφορους τρόπους, για παράδειγμα, μέσω της ανάρτησης των πληροφοριών στον ιστότοπό του ή μέσω της παρουσίασης, κατά τρόπο προορατικό, των πληροφοριών σε μια εφημερίδα ή σε πόστερ στις εγκαταστάσεις του. Εκτός από το να καθιστά τις πληροφορίες διαθέσιμες στο κοινό, άλλα κατάλληλα μέτρα που μπορεί να λαμβάνει ο υπεύθυνος επεξεργασίας εξαρτώνται από τις περιστάσεις της επεξεργασίας, αλλά

μπορούν τα περιλαμβάνουν: τη διενέργεια εκτίμησης του αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων· την εφαρμογή τεχνικών ψευδωνυμοποίησης στα δεδομένα· την ελαχιστοποίηση των δεδομένων που συλλέγονται και της περιόδου αποθήκευσης· Και την εφαρμογή τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ασφάλειας. Επιπλέον, ενδέχεται να υπάρχουν περιπτώσεις όπου ένα υποκείμενο των δεδομένων υποβάλλει σε επεξεργασία δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία δεν απαιτούν την εξακρίβωση της ταυτότητας ενός υποκειμένου των δεδομένων (για παράδειγμα, με ψευδωνυμοποιημένα δεδομένα) Σε τέτοιες περιπτώσεις, το άρθρο 11 παράγραφος 1 μπορεί να είναι επίσης συναφές, καθώς αναφέρει ότι ένας υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων δεν υποχρεούται να δεν υποχρεούται να διατηρεί, να αποκτά ή να επεξεργάζεται συμπληρωματικές πληροφορίες για την εξακρίβωση της ταυτότητας του υποκειμένου των δεδομένων αποκλειστικά και μόνο για το σκοπό της συμμόρφωσης προς τον ΓΚΠΔ.

Να βλάψει σε μεγάλο βαθμό την επίτευξη των σκοπών

65. Η τελευταία περίπτωση που καλύπτει το άρθρο 14 παράγραφος 5 στοιχείο β) είναι η περίπτωση όπου η παροχή των πληροφοριών από έναν υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων σε ένα υποκείμενο των δεδομένων δυνάμει του άρθρου 14 παράγραφος 1 είναι πιθανόν να καταστήσει αδύνατη ή να βλάψει σε μεγάλο βαθμό την επίτευξη των σκοπών της επεξεργασίας. Για να βασίζονται σε αυτή την εξαίρεση, οι υπεύθυνοι προστασίας δεδομένων πρέπει να αποδεικνύουν ότι η παροχή και μόνο των πληροφοριών που ορίζονται στο άρθρο 14 παράγραφος 1 θα ακύρωνε τους στόχους της επεξεργασίας. Πρέπει να σημειωθεί ότι η αξιοποίηση αυτής της πτυχής του άρθρου 14 παράγραφος 5 στοιχείο β) προϋποθέτει ότι η επεξεργασία των δεδομένων συμμορφώνεται με όλες τις αρχές που προβλέπονται στο άρθρο 5, ενώ το σημαντικότερο είναι ότι, σε όλες τις περιστάσεις, η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι θεμιτή και έχει νομική βάση.

Παράδειγμα

Η τράπεζα Α υπόκειται, σύμφωνα με τη νομοθεσία σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, στην υποχρεωτική απαίτηση να αναφέρει οποιαδήποτε ύποπτη δραστηριότητα που σχετίζεται με λογαριασμούς που διατηρούνται σε αυτήν στην αρμόδια αρχή επιβολής του χρηματοπιστωτικού δικαίου. Η τράπεζα Α ενημερώνεται από την τράπεζα Β (σε άλλο κράτος μέλος) ότι ένας κάτοχος λογαριασμού της έχει δώσει εντολή να μεταφέρει χρήματα σε άλλον λογαριασμό που διατηρεί στην τράπεζα Α, ο οποίος φαίνεται να είναι ύποπτος. Η τράπεζα Α διαβιβάζει αυτά τα δεδομένα σχετικά με τον κάτοχο λογαριασμού της και τις ύποπτες δραστηριότητες στην αρμόδια αρχή επιβολής του χρηματοπιστωτικού δικαίου. Σύμφωνα με εν λόγω νομοθεσία σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, συνιστά ποινικό αδίκημα μια τράπεζα που υποβάλλει αναφορά να προειδοποιεί άτυπα τον κάτοχο λογαριασμού ότι ενδέχεται να έχουν κινηθεί έρευνες από ρυθμιστική αρχή εις βάρος του. Σε αυτή την περίπτωση εφαρμόζεται

το άρθρο 14 παράγραφος 5 στοιχείο β), διότι η παροχή στο υποκείμενο των δεδομένων (στον κάτοχο λογαριασμού στην τράπεζα Α) των πληροφοριών του άρθρου 14 σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του κατόχου λογαριασμού που ελήφθησαν από την τράπεζα Β θα βλάψει σε σημαντικό βαθμό τους στόχους της νομοθεσίας, οι οποίοι περιλαμβάνουν την αποτροπή των άτυπων προειδοποιήσεων. Ωστόσο, σε όλους τους κατόχους λογαριασμών της τράπεζας Α θα πρέπει να παρέχεται η γενική ενημέρωση κατά το άνοιγμα ενός λογαριασμού ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τους ενδέχεται να υποβληθούν σε επεξεργασία για σκοπούς καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Η απόκτηση ή η κοινολόγηση προβλέπεται ρητώς από το δίκαιο

66. Το άρθρο 14 παράγραφος 5 στοιχείο γ) επιτρέπει την άρση των απαιτήσεων παροχής πληροφοριών που προβλέπονται στο άρθρο 14 παράγραφοι 1, 2 και 4 εφόσον η απόκτηση ή η κοινολόγηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα «η απόκτηση ή η κοινολόγηση προβλέπεται ρητώς από το δίκαιο της Ένωσης ή του κράτους μέλους στο οποίο υπόκειται ο υπεύθυνος επεξεργασίας». Αυτή η εξαίρεση εξαρτάται από το εάν το εν λόγω δίκαιο «παρέχει τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των έννομων συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων». Αυτό το δίκαιο πρέπει να αφορά άμεσα τον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων, ενώ η απόκτηση ή η κοινολόγηση στην προκειμένη περίπτωση θα πρέπει να είναι υποχρεωτική για τον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων. Συνεπώς, ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει τον τρόπο με τον οποίο το εν λόγω δίκαιο ισχύει για αυτόν και απαιτεί από αυτόν είτε να αποκτήσει είτε να κοινολογήσει τα συγκεκριμένα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Παρότι εναπόκειται στο δίκαιο της Ένωσης ή του κράτους μέλους να διαμορφώνει τη διατύπωση του δικαίου έτσι ώστε να προβλέπει «τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των έννομων συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων», ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων θα πρέπει να εξασφαλίζει (και να είναι σε θέση να αποδεικνύει) ότι η απόκτηση ή η κοινολόγηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα συμμορφώνεται με αυτά τα μέτρα. Επιπλέον, ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων θα πρέπει να καθιστά σαφές στα υποκείμενα των δεδομένων ότι αποκτά ή κοινολογεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το εν λόγω δίκαιο, εκτός εάν προβλέπεται νομική απαγόρευση που δεν επιτρέπει στον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων να το πράττει. Αυτό συνάδει με την αιτιολογική σκέψη 41 του ΓΚΠΔ, στην οποία αναφέρεται ότι η νομική βάση ή το νομοθετικό μέτρο θα πρέπει να είναι διατυπωμένο με σαφήνεια και ακρίβεια και η εφαρμογή του να είναι προβλέψιμη για πρόσωπα που υπόκεινται σε αυτό, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (το «Δικαστήριο») και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Ωστόσο, το άρθρο 14 παράγραφος 5 στοιχείο γ) δεν θα εφαρμόζεται στην περίπτωση όπου ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων υπόκειται στην υποχρέωση να λαμβάνει τα δεδομένα απευθείας από ένα υποκείμενο των δεδομένων, περίπτωση στην οποία θα εφαρμόζεται το άρθρο 13. Σε αυτή την περίπτωση, η μόνη εξαίρεση που προβλέπεται στον ΓΚΠΔ και η οποία απαλλάσσει τον υπεύθυνο επεξεργασίας από την παροχή στο υποκείμενο των

δεδομένων πληροφοριών σχετικά με την επεξεργασία θα είναι εκείνη που προβλέπεται στο άρθρο 13 παράγραφος 4 (δηλ., όταν και εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει ήδη τις πληροφορίες). Ωστόσο, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 68 κατωτέρω, σε εθνικό επίπεδο, τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν μέσω νομοθετικού μέτρου, σύμφωνα με το άρθρο 23, το δικαίωμα στη διαφάνεια που προβλέπεται στο άρθρο 12 και το δικαίωμα στην ενημέρωση που προβλέπεται στα άρθρα 13 και 14.

Παράδειγμα

Μια φορολογική αρχή υπόκειται στην υποχρεωτική απαίτηση σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο να λαμβάνει τα στοιχεία των μισθών των εργαζομένων από τους εργοδότες τους. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν λαμβάνονται από τα υποκείμενα των δεδομένων και, συνεπώς, η φορολογική αρχή υπόκειται στις απαιτήσεις του άρθρου 14. Δεδομένου ότι η λήψη των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τη φορολογική αρχή από τους εργοδότες προβλέπεται ρητώς στο δίκαιο, οι απαιτήσεις για παροχή πληροφοριών στο άρθρο 14 δεν ισχύουν για τη φορολογική αρχή στην προκειμένη περίπτωση.

Εμπιστευτικότητα δυνάμει υποχρέωσης τήρησης του απορρήτου

67. Το άρθρο 14 παράγραφος 5 στοιχείο δ) προβλέπει μια εξαίρεση στην απαίτηση ενημέρωσης στην οποία υπόκεινται οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων, εάν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα «πρέπει να παραμείνουν εμπιστευτικά δυνάμει υποχρέωσης επαγγελματικού απορρήτου που ρυθμίζεται από το δίκαιο της Ένωσης ή κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένης της εκ του νόμου υποχρέωσης τήρησης απορρήτου». Όταν ένας υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων επιδιώκει να βασιστεί σε αυτή την εξαίρεση, πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει ότι έχει εντοπίσει την ύπαρξη αυτής της εξαίρεσης με τον κατάλληλο τρόπο και να δείξει πώς η υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου αφορά τον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων με αποτέλεσμα να του απαγορεύει να παράσχει όλες τις πληροφορίες που ορίζονται στο άρθρο 14 παράγραφοι 1, 2 και 4 στο υποκείμενο των δεδομένων.

Παράδειγμα

Ένας ιατρός (υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων) υπόκειται στην υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου όσον αφορά τις ιατρικές πληροφορίες των ασθενών του. Μια ασθενής (σχετικά με τον οποίο ισχύει η υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου) παρέχει στον ιατρό πληροφορίες σχετικά με την υγεία της οι οποίες αφορούν μια γενετική πάθηση, από την οποία πάσχουν επίσης αρκετοί από τους στενούς συγγενείς της. Η ασθενής παρέχει επίσης στον ιατρό ορισμένα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των συγγενών της (υποκείμενα των δεδομένων) που πάσχουν από την ίδια πάθηση. Ο ιατρός δεν υποχρεούται να παράσχει σε αυτούς τους συγγενείς τις πληροφορίες του άρθρου 14, καθώς ισχύει η εξαίρεση που προβλέπεται στο άρθρο 14 παράγραφος 5 στοιχείο δ). Εάν ο ιατρός παρέσχε τις

πληροφορίες του άρθρου 14 στους συγγενείς, η υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου, την οποία οφείλει να τηρεί έναντι του ασθενούς του, θα παραβιαζόταν.

Περιορισμοί των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων

68. Το άρθρο 23 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη (ή η ΕΕ) μπορούν να θεσπίζουν περαιτέρω περιορισμούς για το πεδίο εφαρμογής των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων όσον αφορά τη διαφάνεια και την ουσία των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων⁵⁵, όταν αυτοί οι περιορισμοί σέβονται την ουσία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών και συνιστούν αναγκαίο και αναλογικό μέτρο για τη διασφάλιση ενός ή περισσότερων από τους δέκα στόχους που προβλέπονται στο άρθρο 23 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ι). Όταν αυτά τα εθνικά μέτρα περιορίζουν είτε τα ειδικά δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων είτε τις γενικές υποχρεώσεις διαφάνειας, τα οποία σε διαφορετική περίπτωση θα ίσχυαν για τους υπευθύνους επεξεργασίας δεδομένων δυνάμει του ΓΚΠΔ, ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων θα πρέπει να είναι σε θέση να αποδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο η εθνική διάταξη ισχύει για αυτόν. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 παράγραφος 2 στοιχείο η), το νομοθετικό μέτρο πρέπει να περιέχει μια διάταξη όσον αφορά το δικαίωμα των υποκειμένων των δεδομένων να ενημερώνονται σχετικά με τον περιορισμό, εκτός εάν αυτό μπορεί να αποβεί επιζήμιο για τους σκοπούς του περιορισμού. Σύμφωνα με την ανωτέρω πρόβλεψη και σε συμμόρφωση με την αρχή της νομιμότητας, ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων θα πρέπει επίσης να ενημερώνει τα υποκείμενα των δεδομένων ότι βασίζεται (ή πρόκειται να βασιστεί, σε περίπτωση άσκησης ενός συγκεκριμένου δικαιώματος του υποκειμένου των δεδομένων) σε έναν τέτοιο εθνικό νομοθετικό περιορισμό στην άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων ή στην υποχρέωση διαφάνειας, εκτός εάν αυτή η ενέργεια μπορεί να αποβεί επιζήμια για τον σκοπό του νομοθετικού περιορισμού. Δεδομένου τούτου, η αρχή της διαφάνειας απαιτεί από τους υπευθύνους επεξεργασίας να παρέχουν εκ των προτέρων επαρκείς πληροφορίες στα υποκείμενα των δεδομένων σχετικά με τα δικαιώματά τους και οποιουδήποτε περιορισμούς σε αυτά τα δικαιώματα στα οποία ο υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί να επιδιώξει να βασιστεί, ώστε το υποκείμενο των δεδομένων να μην εκπλαγεί με τον επιδιωκόμενο περιορισμό ενός συγκεκριμένου δικαιώματος όταν επιχειρήσει αργότερα να το ασκήσει έναντι του υπευθύνου επεξεργασίας. Όσον αφορά την ψευδωνυμοποίηση και την ελαχιστοποίηση των δεδομένων, και στον βαθμό που οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων μπορούν να επιδιώκουν να βασίζονται στο άρθρο 11 του ΓΚΠΔ, η WP29 έχει ήδη επιβεβαιώσει στη γνώμη 3/ 2017⁵⁶ ότι το άρθρο 11 του ΓΚΠΔ θα πρέπει να ερμηνεύεται ως ένας τρόπος επιβολής ουσιαστικής ελαχιστοποίησης των δεδομένων χωρίς να παρεμποδίζεται η άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, καθώς και ότι η άσκηση

⁵⁵ Όπως προβλέπεται στα άρθρα 12 έως 22 και 34 και στο άρθρο 5, στον βαθμό που οι διατάξεις τους αφορούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 12 έως 22.

⁵⁶ Γνώμη 03/2017 για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο των συνεργατικών ευφών συστημάτων μεταφορών (C-ITS) – βλ. παράγραφο 4.2

των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων πρέπει να γίνεται με τη βοήθεια πρόσθετων πληροφοριών που παρέχει το υποκείμενο των δεδομένων.

69. Επιπλέον, το άρθρο 85 απαιτεί από τα κράτη μέλη να συμβιβάζουν το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων με το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης και πληροφόρησης. Αυτό συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, ότι τα κράτη μέλη προβλέπουν κατάλληλες εξαιρέσεις ή παρεκκλίσεις από ορισμένες διατάξεις του ΓΚΠΔ (μεταξύ άλλων από τις απαιτήσεις διαφάνειας που προβλέπονται στα άρθρα 12-14) όσον αφορά την επεξεργασία που πραγματοποιείται για δημοσιογραφικούς, πανεπιστημιακούς και καλλιτεχνικούς σκοπούς ή για σκοπούς λογοτεχνικής έκφρασης, εάν είναι απαραίτητες για τη συμφιλίωση των δύο δικαιωμάτων.

Διαφάνεια και παραβιάσεις δεδομένων

70. Η WP29 έχει καταρτίσει ξεχωριστές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις παραβιάσεις δεδομένων⁵⁷, ωστόσο, για τους σκοπούς των παρούσων κατευθυντήριων γραμμών, οι υποχρεώσεις ενός υπευθύνου επεξεργασίας δεδομένων όσον αφορά την ανακοίνωση παραβιάσεων δεδομένων σε ένα υποκείμενο των δεδομένων πρέπει να λαμβάνουν πλήρως υπόψη τις απαιτήσεις διαφάνειας που προβλέπονται στο άρθρο 12⁵⁸. Η ανακοίνωση μιας παραβίασης δεδομένων πρέπει να συμμορφώνεται με τις ίδιες απαιτήσεις που περιγράφονται αναλυτικά ανωτέρω (ιδίως όσον αφορά τη χρήση σαφούς και απλής γλώσσας) και οι οποίες ισχύουν για οποιαδήποτε άλλη ανακοίνωση σε ένα υποκείμενο των δεδομένων όσον αφορά τα δικαιώματά τους ή σε σχέση με την παροχή πληροφοριών σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14.

⁵⁷ Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την ανακοίνωση παραβιάσεων δεδομένων δυνάμει του κανονισμού 2016/679, WP 250

⁵⁸ Αυτό καθίσταται σαφές από το άρθρο 12 παράγραφος 1, το οποίο αναφέρεται συγκεκριμένα σε «...κάθε ανακοίνωση στο πλαίσιο των άρθρων 15 έως 22 **και του άρθρου 34** σχετικά με την επεξεργασία...» [προσθήκη έμφασης].

Παράρτημα

Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται σε ένα υποκείμενο των δεδομένων δυνάμει του άρθρου 13 ή 14

Τύπος απαιτούμενων πληροφοριών	Σχετικό άρθρο (εάν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συλλέγονται απευθείας από το υποκείμενο των δεδομένων)	Σχετικό άρθρο (εάν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν λαμβάνονται από το υποκείμενο των δεδομένων)	Παρατηρήσεις της WP29 σχετικά με την απαίτηση ενημέρωσης
Η ταυτότητα και τα στοιχεία επικοινωνίας του υπευθύνου επεξεργασίας και, κατά περίπτωση, του εκπροσώπου του ⁵⁹	Άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο α)	Άρθρο 14 παράγραφος 1 στοιχείο α)	Αυτές οι πληροφορίες θα πρέπει να επιτρέπουν την εξακρίβωση της ταυτότητας του υπευθύνου επεξεργασίας και, κατά προτίμηση, να καθιστούν δυνατή την πραγματοποίηση διαφόρων μορφών επικοινωνίας με τον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων (π.χ., αριθμός τηλεφώνου, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ταχυδρομική διεύθυνση κ.λπ.)
Τα στοιχεία επικοινωνίας του υπεύθυνου προστασίας δεδομένων, κατά περίπτωση	Άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο β)	Άρθρο 14 παράγραφος 1 στοιχείο β)	Βλ. κατευθυντήριες γραμμές της WP29 σχετικά με τους υπευθύνους προστασίας δεδομένων ⁶⁰
Οι σκοποί και η νομική βάση	Άρθρο 13	Άρθρο 14	Εκτός από τους σκοπούς της

⁵⁹ Όπως ορίζεται από το άρθρο 4 παράγραφος 17 του ΓΚΠΔ (και αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 80), ως «εκπρόσωπος» νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι εγκατεστημένο στην ΕΕ και το οποίο ορίζεται εγγράφως από τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον εκτελούντα την επεξεργασία βάσει του άρθρου 27 και εκπροσωπεί τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον εκτελούντα την επεξεργασία ως προς τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους δυνάμει του ΓΚΠΔ. Αυτή η υποχρέωση ισχύει όταν, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία δεν είναι εγκατεστημένος στην ΕΕ αλλά υποβάλλει σε επεξεργασία τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποκειμένων των δεδομένων που βρίσκονται στην ΕΕ και η επεξεργασία σχετίζεται με την προσφορά αγαθών ή υπηρεσιών σε υποκείμενα των δεδομένων στην Ένωση ή με την παρακολούθηση της συμπεριφοράς τους.

⁶⁰ Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τους υπευθύνους προστασίας δεδομένων, WP243 rev.01, όπως αναθεωρήθηκαν τελευταία και εκδόθηκαν στις 5 Απριλίου 2017

της επεξεργασίας	παράγραφος 1 στοιχείο γ)	παράγραφος 1 στοιχείο γ)	επεξεργασίας για τους οποίους προορίζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει να καθορίζεται η σχετική νομική βάση που χρησιμοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 6. Στην περίπτωση ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, θα πρέπει να καθορίζεται η σχετική διάταξη του άρθρου 9 (και, κατά περίπτωση, το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης ή του κράτους μέλους βάσει του οποίου τα δεδομένα υποβάλλονται σε επεξεργασία). Όταν, δυνάμει του άρθρου 10, υποβάλλονται σε επεξεργασία δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν ποινικές καταδίκες και αδικήματα ή σχετικά μέτρα ασφάλειας βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 1, θα πρέπει να καθορίζεται, κατά περίπτωση, το σχετικό δίκαιο της Ένωσης ή του κράτους μέλους βάσει του οποίου πραγματοποιείται η επεξεργασία.
Όταν τα έννομα συμφέροντα [άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο στ)] είναι η νομική βάση της επεξεργασίας, τα έννομα συμφέροντα που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων ή κάποιος τρίτος	Άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο δ)	Άρθρο 14 παράγραφος 2 στοιχείο β)	Το εν λόγω ειδικό συμφέρον πρέπει να προσδιορίζεται προς όφελος του υποκειμένου των δεδομένων. Για λόγους βέλτιστης πρακτικής, ο υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί επίσης να παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων τις πληροφορίες από την εφαρμογή του κριτηρίου εξισορρόπησης, η οποία είναι αναγκαία ώστε να καθίσταται δυνατή η χρήση του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο στ) ως

			<p>νόμιμης βάσης της επεξεργασίας πριν από οποιαδήποτε συλλογή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του υποκειμένου των δεδομένων. Για να αποφεύγεται η δημιουργία κούρασης λόγω παροχής πληροφοριών, αυτό μπορεί να περιλαμβάνεται σε μια δήλωση πολλαπλών επιπέδων για την προστασία της ιδιωτικής ζωής (βλ. παράγραφο 35). Σε κάθε περίπτωση, η θέση της WP29 είναι ότι οι πληροφορίες που παρέχονται στο υποκείμενο των δεδομένων θα πρέπει να καθιστούν σαφές ότι μπορεί να λάβει πληροφορίες σχετικά με το κριτήριο εξισορρόπησης κατόπιν αιτήματος. Αυτό είναι απαραίτητο, ώστε να εξασφαλίζεται αποτελεσματική διαφάνεια όταν τα υποκείμενα των δεδομένων έχουν αμφιβολίες ως προς το αν το κριτήριο εξισορρόπησης έχει εφαρμοστεί δίκαια ή επιθυμούν να υποβάλουν καταγγελία σε εποπτική αρχή.</p>
Οι σχετικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,	Δεν απαιτείται	Άρθρο 14 παράγραφος 1 στοιχείο δ)	Αυτές οι πληροφορίες απαιτούνται σε περίπτωση η οποία εμπίπτει στο άρθρο 14, διότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν έχουν ληφθεί από το υποκείμενο των δεδομένων, το οποίο, συνακόλουθα, δεν γνωρίζει ποιες κατηγορίες των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του έχει λάβει ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων.

Αποδέκτες ⁶¹ (ή κατηγορίες αποδεκτών) των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα	Άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο ε)	Άρθρο 14 παράγραφος 1 στοιχείο ε)	<p>Ο όρος «αποδέκτης» ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 9 ως «το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας, προς τα οποία κοινολογούνται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, είτε πρόκειται για τρίτον είτε όχι» [προσθήκη έμφασης].</p> <p>Δεδομένου τούτου, ένας αποδέκτης δεν χρειάζεται να είναι κάποιος τρίτος. Ως εκ τούτου, οι υπόλοιποι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων, από κοινού υπεύθυνοι επεξεργασίας και εκτελούντες την επεξεργασία στους οποίους διαβιβάζονται ή κοινολογούνται τα δεδομένα καλύπτονται από τον όρο «αποδέκτης» και οι πληροφορίες για αυτούς τους αποδέκτες θα πρέπει να παρέχονται επιπλέον των πληροφοριών για τρίτους αποδέκτες.</p> <p>Πρέπει να παρέχονται τα ονόματα των αποδεκτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή οι κατηγορίες αποδεκτών. Σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας πρέπει να παρέχουν σχετικά με τους αποδέκτες τις πλέον σημαντικές για τα υποκείμενα των δεδομένων πληροφορίες. Στην πράξη, θα πρόκειται σε γενικές γραμμές για τα ονόματα των αποδεκτών, ώστε να υποκείμενα των δεδομένων να γνωρίζουν</p>
---	-----------------------------------	-----------------------------------	--

⁶¹ Όπως ορίζεται από το άρθρο 4 παράγραφος 9 του ΓΚΠΔ και αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 31

			επακριβώς ποιος έχει στην κατοχή του τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τους. Εάν οι υπεύθυνοι επεξεργασίας επιλέγουν να παράσχουν τις κατηγορίες των αποδεκτών, οι πληροφορίες θα πρέπει είναι όσο το δυνατόν πιο συγκεκριμένες και να αναφέρουν τον τύπο του αποδέκτη (δηλ., με αναφορά στις δραστηριότητες που εκτελεί), τον κλάδο, τον τομέα, τον επιμέρους τομέα και την τοποθεσία των αποδεκτών.
Τις λεπτομέρειες των διαβιβάσεων σε τρίτες χώρες, το γεγονός των διαβιβάσεων και τις λεπτομέρειες των σχετικών εγγυήσεων ⁶² (συμπεριλαμβανομένης της ύπαρξης ή της απουσίας απόφασης επάρκειας της Επιτροπής ⁶³) και τα μέσα για να αποκτηθεί αντίγραφο τους ή το πού διατέθηκαν	Άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο στ)	Άρθρο 14 παράγραφος 1 στοιχείο στ)	Θα πρέπει να καθορίζεται το σχετικό άρθρο του ΓΚΠΔ που επιτρέπει τη διαβίβαση και τον αντίστοιχο μηχανισμό (π.χ., απόφαση επάρκειας σύμφωνα με το άρθρο 45/ δεσμευτικοί εταιρικοί κανόνες σύμφωνα με το άρθρο 47/τυποποιημένες ρήτρες προστασίας δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 46 παράγραφος 2/διασφαλίσεις και παρεκκλίσεις σύμφωνα με το άρθρο 49 κ.λπ.). Θα πρέπει επίσης να παρέχονται πληροφορίες σχετικά με το πού και το πώς είναι δυνατή η πρόσβαση στο σχετικό έγγραφο, π.χ., μέσω της παροχής συνδέσμου στον μηχανισμό που χρησιμοποιείται. Σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, οι πληροφορίες που παρέχονται σχετικά με διαβιβάσεις σε

⁶² Όπως προβλέπονται στο άρθρο 46 παράγραφοι 2 και 3

⁶³ Σύμφωνα με το άρθρο 45

			<p>τρίτες χώρες θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο σημαντικές για τα υποκείμενα των δεδομένων· αυτό σημαίνει ότι οι τρίτες χώρες πρέπει να κατονομάζονται.</p>
<p>Η περίοδος αποθήκευσης (ή, εάν δεν είναι δυνατό, τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό αυτής της περιόδου)</p>	<p>Άρθρο 13 παράγραφος 2 στοιχείο α)</p>	<p>Άρθρο 14 παράγραφος 2 στοιχείο α)</p>	<p>Αυτό συνδέεται με την απαίτηση ελαχιστοποίησης των δεδομένων στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο γ), καθώς και με την απαίτηση περιορισμού της αποθήκευσης στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο ε).</p> <p>Η περίοδος αποθήκευσης (ή τα κριτήρια για τον καθορισμό της) ενδέχεται να υπαγορεύεται από παράγοντες όπως θεσμοθετημένες απαιτήσεις ή κλαδικές κατευθυντήριες γραμμές, ωστόσο θα πρέπει να διατυπώνεται έτσι ώστε να επιτρέπει στο υποκείμενο των δεδομένων να κατανοεί, με βάση τη δική του κατάσταση, ποια θα είναι η περίοδος διατήρησης για συγκεκριμένους σκοπούς/δεδομένα. Δεν επαρκεί ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων να αναφέρει γενικά ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα τηρούνται για όσο διάστημα είναι απαραίτητα για τους νόμιμους σκοπούς της επεξεργασίας. Κατά περίπτωση, οι διαφορετικές περίοδοι αποθήκευσης θα πρέπει να ορίζονται για διαφορετικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και/ή διαφορετικούς σκοπούς</p>

			επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των περιόδων αρχειοθέτησης.
<p>Τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων για:</p> <ul style="list-style-type: none"> • πρόσβαση· • διόρθωση· • διαγραφή· • περιορισμό της επεξεργασίας· • αντίταξη στην επεξεργασία και • φορητότητα. 	Άρθρο 13 παράγραφος 2 στοιχείο β)	Άρθρο 14 παράγραφος 2 στοιχείο γ)	<p>Αυτές οι πληροφορίες θα πρέπει να αφορούν ειδικά την περίπτωση επεξεργασίας και να περιλαμβάνουν μια σύνοψη του περιεχομένου του δικαιώματος και του τρόπου με τον οποίο το υποκείμενο των δεδομένων μπορεί να αναλαμβάνει ενέργειες για την άσκησή του, καθώς και τους περιορισμούς στο δικαίωμα (βλ. παράγραφο 68 ανωτέρω). Πιο συγκεκριμένα, πρέπει να εφιστάται ρητώς η προσοχή του υποκειμένου των δεδομένων στο δικαίωμα της αντίταξης στην επεξεργασία το αργότερο κατά τον χρόνο της πρώτης ανακοίνωσης στο υποκείμενο των δεδομένων ενώ η παρουσίασή του πρέπει να γίνεται με σαφήνεια και ξεχωριστά από οποιεσδήποτε άλλες πληροφορίες⁶⁴.</p> <p>Όσον αφορά το δικαίωμα φορητότητας, βλ. τις κατευθυντήριες γραμμές της WP29 σχετικά με το δικαίωμα φορητότητας δεδομένων⁶⁵.</p>
Όταν η επεξεργασία βασίζεται σε συγκατάθεση (ή σε ρητή συγκατάθεση), το δικαίωμα ανάκλησης της συγκατάθεσης ανά πάσα στιγμή	Άρθρο 13 παράγραφος 2 στοιχείο γ)	Άρθρο 14 παράγραφος 2 στοιχείο δ)	Αυτές οι πληροφορίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν τον τρόπο με τον οποίο είναι δυνατή η ανάκληση της συγκατάθεσης, λαμβανομένου υπόψη ότι η ανάκληση της συγκατάθεσης για ένα

⁶⁴ Άρθρο 21 παράγραφος 4 (το οποίο εφαρμόζεται στην περίπτωση της άμεσης εμπορικής προώθησης) και αιτιολογική σκέψη 70

⁶⁵ Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το δικαίωμα φορητότητας δεδομένων, WP 242 rev.01, όπως αναθεωρήθηκαν τελευταία και εκδόθηκαν στις 5 Απριλίου 2017

			υποκείμενο των δεδομένων θα πρέπει να είναι εξίσου εύκολη με την παροχή της ⁶⁶ .
Το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας σε εποπτική αρχή	Άρθρο 13 παράγραφος 2 στοιχείο δ)	Άρθρο 14 παράγραφος 2 στοιχείο ε)	Αυτές οι πληροφορίες θα πρέπει επεξηγούν ότι, σύμφωνα με το άρθρο 77, ένα υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να υποβάλει καταγγελία σε εποπτική αρχή, ιδίως στο κράτος μέλος στο οποίο έχει τη συνήθη διαμονή του ή τον τόπο εργασίας του ή τον τόπο της εικαζόμενης παράβασης του ΓΚΠΔ.
Όταν υπάρχει νομική ή συμβατική υποχρέωση ή απαίτηση για την παροχή των πληροφοριών ή όταν είναι αναγκαία η σύναψη σύμβασης ή όταν υπάρχει υποχρέωση για την παροχή των πληροφοριών και τις ενδεχόμενες συνέπειες θα είχε η μη παροχή.	Άρθρο 13 παράγραφος 2 στοιχείο ε)	Δεν απαιτείται	Για παράδειγμα, σε ένα εργασιακό περιβάλλον, ενδέχεται να υπάρχει συμβατική απαίτηση για την παροχή ορισμένων πληροφοριών σε τρέχοντα ή μελλοντικό εργοδότη. Τα διαδικτυακά έντυπα θα πρέπει να προσδιορίζουν με σαφήνεια ποια πεδία είναι υποχρεωτικά και ποια όχι, καθώς και ποιες θα είναι οι συνέπειες της μη συμπλήρωσης των υποχρεωτικών πεδίων.
Την πηγή από την οποία προέρχονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και, ανάλογα με την περίπτωση, εάν τα δεδομένα προήλθαν από πηγή στην οποία έχει πρόσβαση το κοινό	Δεν απαιτείται	Άρθρο 14 παράγραφος 2 στοιχείο στ)	Η ειδική πηγή των δεδομένων θα πρέπει να παρέχεται, εκτός εάν αυτό δεν είναι δυνατό – βλ. παράγραφο 6ο για περαιτέρω καθοδήγηση. Εάν η ειδική πηγή δεν κατονομάζεται, οι πληροφορίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν: Τη φύση των πηγών (δηλ., δημόσιες/ιδιωτικές πηγές) και τον τύπο οργανισμού/κλάδου/τομέα.

⁶⁶ Άρθρο 7 παράγραφος 3

<p>Την ύπαρξη αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ, και, κατά περίπτωση, σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τη λογική που ακολουθείται, καθώς και τη σημασία και τις προβλεπόμενες συνέπειες της εν λόγω επεξεργασίας για το υποκείμενο των δεδομένων</p>	<p>Άρθρο 13 παράγραφος 2 στοιχείο στ)</p>	<p>Άρθρο 14 παράγραφος 2 στοιχείο ζ)</p>	<p>Βλ. κατευθυντήριες γραμμές της WP29 σχετικά με την αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων και την κατάρτιση προφίλ⁶⁷.</p>
--	---	--	--

⁶⁷ Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων και την κατάρτιση προφίλ για τους σκοπούς του κανονισμού 2016/679, WP 251